

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Харківський національний університет мистецтв

іменні І.П.Котляревського

Театральний факультет

Кафедра майстерності актора та режисури театру анімації

Синтез прийомів театру анімації при втіленні вистави

«Пеппі Довгапанчоха» за Астрід Ліндгрен

Кваліфікаційна робота ОР Магістр

Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»

Студент-виконавець:

Щикот Катерина Анатоліївна

Фахова профілізація:

Акторське мистецтво театру ляльок

Керівник магістерської роботи:

кандидат мистецтвознавства,

доцент

Щукіна Юлія Петрівна

Науковий рецензент:

кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри режисури ХДАК

Шумакова Світлана

Допущено до захисту

Зав. кафедри _____

«__» _____ 2024 р.

Харків, 2024р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ДЖЕРЕЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЛІТЕРАТУРНА ОСНОВА ПРОЄКТУ.....	6
1.1 Джерельна база та методологія роботи.....	6
1.2 Пригодницька дитяча трилогія «Пеппі Довгапанчоха»: історія створення та літературні особливості.....	7
РОЗДІЛ 2. ПОСТАНОВКИ «ПЕППІ ДОВГАПАЧОХА» У ТЕАТРИ ТА КІНО	14
2.1 Драматичні та музичні вистави про Пеппі Довгапанчохоу.....	14
2.2 Вистави театру анімації за трилогією А. Ліндгрена.....	23
2.3 Екранні інтерпретації трилогії «Пеппі Довгапанчоха».....	27
РОЗДІЛ 3. СИНТЕЗ КОМПОНЕНТІВ У ЗАДУМІ ТА ВТІЛЕННІ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «ПЕППІ ДОВГАПАЧОХА»	37
3.1 План-розробка проєкту та інсценізація трилогії А. Ліндгрена.....	37
3.2 Художньо-технологічні особливості ляльок та декорації у виставі «Пеппі Довгапанчоха».....	41
3.3 Сценічне втілення та особливості роботи над виставою.....	43
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	53
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

Актуальність. Трилогія «Пеппі Довгапанчоха» видатної дитячої письменниці зі Швеції Астрід Ліндгрєн (1907–2002) була вперше опублікована у Стокгольмі в 1945 році і досі користується популярністю серед дітей та дорослих. Ці повісті містять екстравагантний, ексцентричний, карколомний пригоди які розгортаються на тлі яскравого світу, де фантазія та сміливість стирають межі між реальністю та вигадкою. Пеппі кидає виклик звичному порядку речей, демонструючи, що справжня свобода полягає у вмінні залишатися собою. Її пригоди надихають на сміливість, дружбу, фантазію і нагадують, що світ – це місце, де є місце для кожної мрії та екстравагантної ідеї. Такий задум цікаво втілити за допомогою театру анімації. Розкриються деталі захоплюючого та емоційного досвіду для аудиторії, який дозволяє персонажам і подіям книги ожити і занурити глядачів у чарівний світ «Пеппі Довгапанчоха».

Театр анімації може візуалізувати яскраву характерність персонажів книги через використання складних візуальних образів і символіки. Це може відкрити нові інтерпретації та глибші шари сенсу, які збагачують сприйняття та розуміння твору та полегшують його сприйняття через видовищно-розважальну форму. Взаємодія різних анімаційних технік, таких як гібридна лялька і театр тіней, дозволяє художникам використовувати широкий спектр виразних прийомів.

Мета: з'ясувати особливості синтезу прийомів театру анімації при втіленні вистави «Пеппі Довгапанчоха» Астрід Ліндгрєн.

Об'єкт дослідження: сценічні та екранні прочитання трилогії «Пеппі Довгапанчоха».

Предмет дослідження: синтез прийомів театру анімації у творчому проєкті «Пеппі Довгапанчоха».

Завдання:

- проаналізувати джерельну базу та методологію роботи;
- дослідити пригодницьку дитячу трилогію «Пеппі Довгапанчоха»;
- проаналізувати драматичні та музичні вистави про Пеппі Довгапанчоха;

- проаналізувати вистави театру анімації за трилогією А.Ліндгрена;
- проаналізувати екранні інтерпретації трилогії «Пеппі Довгапанчоха»;
- розглянути план-розробку проєкту та інсценізація трилогії А.Ліндгрена;
- проаналізувати художньо-технологічні особливості ляльок та декорації у виставі «Пеппі Довгапанчоха».

Практичне значення: полягає в узагальненні сценічної та екранної практики втілення сюжету трилогії «Пеппі Довгапанчоха» та досвіду самостійного опрацювання цього літературного матеріалу у власному творчому проєкті. Робота над інсценізацією, розробка концепції вистави, її матеріальної частини, музичного супроводу та репетиційна робота над проєктом може бути корисною для навчання студентів спеціальності «сценічне мистецтво», допомагаючи їм краще розуміти синтез компонентів вистави. Це сприятиме розвитку їх критичного мислення та творчого потенціалу, що важливо для майбутньої професійної діяльності.

Апробація результатів дослідження відбулася в рамках засідань кафедри майстерності актора та режисури театру анімації ХНУМ імені І. П. Котляревського. За темою кваліфікаційної роботи відбувся виступ на V Міжнародній науково-творчій конференції «Мистецтво та наука в сучасному глобалізованому просторі» (ХНУМ імені І. П. Котляревського, Харків, 18-19 травня 2024 року) за темою «Сценічні версії творів А. Ліндгрена про Пеппі Довгапанчоха в оцінці критики».

Науково-творча конференція «Ювілейні магістерські читання» в межах Міжнародного науково-мистецького проєкту до 20-ліття кафедри інтерпретології та аналізу музики (ХНУМ імені І. П. Котляревського, Харків, 2 - 7 грудня 2025 року) за темою «Сценічна адаптація «Пеппі Довгапанчоха»: проблема збереження «магії» прозового твору у виставі для сучасної аудиторії».

Міжнародно науково-практичний інтернет-конференція «Mechanisms of Scientific and Technical Potential Development» (Інтернет-конференція, 14-15 листопада 2024 року, м. Дніпро) за темою «Художньо-технологічні особливості ляльок та декорації у виставі «Пеппі Довгапанчоха»».

Загальний обсяг роботи 66 сторінки, з яких 55 – основного тексту. Список використаних джерел охоплює 27 позицій.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, восьми підрозділів, висновків, списку літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1. ДЖЕРЕЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЛІТЕРАТУРНА ОСНОВА ПРОЄКТУ

1.1 Джерельна база та методологія роботи

Серед світових дослідників творчості А. Ліндгрєн перше місце належить уродженці Швеції Уллі Лундквіст, якою написано дисертацію «Дитина століття: феномен Пєппі Довгапанчоха та її умови» (1979), у якій вона аналізує теми свободи та емансипації через образ Пєппі. У роботі розглядається, як Ліндгрєн використовувала фєміністичні та педагогічні ідеї 30-40-х років. В цій кваліфікаційній роботі ми цитуємо статтю Уллі Лундквіст [27].

Також в цій роботі були використанні тези з публікацій таких зарубіжних науковців як Єва-Марія Мєткєлф [24] та Емі Бєсєгі [23].

При написанні роботи були враховані думки таких українських науковців та педагогів, як С. Терпєлюк [21] у навчально-методичному виданні «Дитяча література» та А.Мартинєць у статті «Функції образу уявного друга в дитячій літературі (на прикладі творчості Астрід Ліндгрєн)» [9].

Джерельною базою роботи стали літературні тексти письменниці, зокрема, дитячі повісті про Пєппі Довгапанчоху [3].

Окрема група опрацьованих джерел – статті, присвяченні біографії та творчості Астрід Ліндгрєн [2; 7; 9; 23; 21; 24; 27].

Інформація про постановки за творами Астрід Ліндгрєн в театрах України була знайдена на сайтах відповідних театрів [10; 12; 13; 14; 15; 22; 26]. Для цього дослідження було взято інтерв'ю у виконавиці ролі Пєппі в постановці Харківського театру для дітей та юнацтва [10].

Також при написанні цієї роботи були інтернет ресурси, на яких викладенні повні версії екранізацій та мультиплікаційних версій «Пєппі Довгапанчохи» [16; 17; 18; 19; 20; 25].

Методологія дослідження базується на поєднанні кількісного та якісного аналізу. Здійснено вивчення джерел, що стосуються біографії та творчості

Астрід Ліндгрєн, зокрема літературознавчих і психологічних аспектів її спадщини. Основні методи дослідження:

Історико-хронологічний метод – застосовувався за для розуміння динаміки втілень «Пєппі Довгапанчоха» в кіно та мультиплікації від 1950 до 2000 років.

Біографічний метод – використовувався з метою виявити як особиста біографія письменниці вплинула на літературну трилогію та образ головної героїні.

Текстологічний аналіз – застосовувався для змістовно-художнього розбору тексту трилогії та при написанні інсценізації власного творчого проекту.

Теоретичний аналіз – вивчення наукових праць, що присвячені творчості Астрід Ліндгрєн.

Контекстуальний аналіз – дослідження історико-соціальних умов, у яких створювались твори письменниці, зокрема акцент на післявоєнній Швеції.

Порівняльний метод – використовувався для зіставлення постановок «Пєппі Довгапанчоха» в різних театрах України, з акцентом на виявлення режисерського задуму та акторської своєрідності центрального персонажу. Також порівняльний аналіз застосовувався при співставленні екранних версій «Пєппі Довгапанчоха».

Метод реконструкції вистав і ролей – використовувався при аналізі конкретних театральних та кіно постановок.

При написанні цієї роботи враховувався аналіз педагогічних ідей, закладених у творах А. Ліндгрєн щодо виховання дітей, їхнього етичного розвитку формування лідерських завдатків та світогляду.

1.2 Пригодницька дитяча трилогія «Пєппі Довгапанчоха»: історія створення та літературні особливості

У 1950-60-ті роки Астрід Ліндгрєн пише свої найвідоміші книги: «Міо, мій Міо», трилогію про Карлсона, «Расмус-волоцюга», «Мадікен», «Еміль з Льонеберги», «На острові Сальткрока» й уже в 1958 році отримує

найпрестижнішу у світі дитячої літератури премію Ганса Крістіана Андерсена [3].

Найвизначніші твори Астрід Ліндгрєн -- це казки-повісті: «Пєппі Довгапанчоха» («Boken om Pippi Långstrump», 1945-1946), «Міо, мій Міо» (1954), «Малюк і Карлсон, який живе на даху» («Lillebror och Karlsson på Taket», 1955 – 1968), «Брати Левине Серце» («Broderna Lejonhjärta», 1973), а також повісті для дітей та юнацтва: «Пригоди знаменитого слідчого Калле Блюмквіста» («Master Detektiven Blomqvist Lever Farligt», 1946 – 1953), «Расмус – волоцюга» («Rasmus på luffen», 1956) і трилогія про Емілія з Леннеберга («Emilin Lönneberga», 1963 – 1970) [4].

Особливість казкової майстерності Астрід Ліндгрєн виявляється у створенні унікальних оповідань-казок та повістей-казок, де звичайні сучасні діти несподівано отримують магічні здібності. Як-от бідна Пєппі, живуть подвійним життям у типовому шведському місті ХХ століття з усіма його атрибутами – телефонами та школами, як Малюк; з випробуваннями бідності, як брати Лев'яче Серце; з тягарем сирітства, як Міо. Паралельно з реальністю, вони існують у другому світі – казковому та фантастичному.

У своїй творчості Астрід Ліндгрєн надихалася Г.К. Андерсеном, майстром розповідей про дивовижне у буденному, та С. Лагерлеф, яка віртуозно переплітала в одному творі підручник про природу Швеції, реальне життя Нільса та пригоди гусячої зграї. Проте вона створила власний неповторний стиль, навчаючи дорослих поважати внутрішній світ дитини та бачити в ній особистість.

Пригодницька дитяча трилогія «Пєппі Довгапанчоха»: від задуму до світового успіху [8]. Коли семирічна Карін, дочка Астрід Ліндгрєн, захворіла і змушена була довгий час лежати в ліжку. Кожного вечора вона благала матір розповісти їй цікаві історії. Коли Астрід Ліндгрєн вичерпала всі відомі їй казки, донька запропонувала: «А ти розкажи про Пєппі Довгапанчоху!» [7].

За словами авторки, вона тоді «не розпитувала, хто це така, а просто почала вигадувати неймовірні пригоди, які пасували б такому незвичайному імені». Ці

розповіді з'явилися, але потім забулися. Проте одного зимового дня письменниця травмувала ногу. Шукаючи розради, вона відновила в пам'яті історії про Пеппі, які колись розповідала доньці. Записавши їх, вона надрукувала примірник для Карін на день народження, а інший відправила видавцям. Перша фраза, яку читачі чують від Пеппі – це «Не бійся! Я не пропаду!» [11]

Спочатку рукопис повернули з відмовою. Але письменниця не втратила надії і через рік надіслала текст до іншого видавництва, де книга про Пеппі Довгапанчоха нарешті побачила світ, одразу здобувши першу премію на конкурсі дитячої літератури. Як зазначає дослідниця творчості Астрід Ліндгрєн: «Діти – найвдячніші читачі, але й найвимогливіші: вони відразу вловлюють щонайменшу фальш, не терплять дидактики і висловлюють своє ставлення до нецікавої книжки елементарно просто: книжка летить у куток, а юний читач вибирає заняття більш веселе – ну, скажімо, береться за рогатку» [8]. Відтоді Пеппі Довгапанчоха, неперевершена фантазерка, вірна подруга, розумне й пустотливе руде дівчисько, впевнено підкорює світ. Книгу перекладали різними мовами, малювали комікси, робили радіопередачі та знімали кінофільми.

Казки Астрід Ліндгрєн були присвячені саме її дочці. Вона розповідала їх на ніч, вигадуючи на ходу пригоди рудоволосої дівчинки, яку Карін сама назвала Пеппі Довгапанчоха. На 10-річчя доньки Астрід Ліндгрєн написала книгу про пригоди Пеппі і навіть розфарбувала її в подарунок дитині. Астрід Ліндгрєн завжди захоплювалася своєю здатністю створювати незвичайні твори з цікавими героями. За захопливий роман про слідчого Калле Блюмквіста вона здобула першу літературну нагороду. Згодом було видано трилогію Астрід Ліндгрєн – «Малюк і Карлсон», яка стала шедевром світової літератури. Найкращий у світі Карлсон допомагав Малюкові забути про всі негаразди та хвилювання, він став його справжнім другом.

«Пригоди Пеппі Довгапанчоха» – це справжній скарб дитячої літератури, який вже десятиліттями полонить уяву малечі в усіх куточках світу [3]. Астрід Ліндгрєн, авторка цієї книги, створила героїню, яка стала втіленням волелюбності, самостійності та безмежної фантазії. Гумор у книгах про Пеппі

Довгапанчоха -- це гумор екстравагантності та надлишку. Це здається особливо доречним для дітей, які можуть і сміються частіше, а іноді й над різними речами, ніж дорослі. Як зазначає зарубіжна дослідниця Єва-Марія Меткалф [24].

Пеппі піддається численним інтерпретаційним ключам: шведська модель повстання, наріжний камінь гендерного мислення, пацифіст, авантюрист, антиавторитарний. Але це, перш за все, всередині кожної дівчини, яка слухає історію. «Я знахідка», — каже вона про себе. «Світ повний речей, які чекають, щоб їх знайшли» [5]. Вона робить це без страху, з удачею сміливих, щедрістю чистих, радістю невинних, абсурдною мудрістю дітей. Як зазначає зарубіжна дослідниця Емі Бесегі: «Оригінальність і бурхливість сюжету, приголомшливі наративні винаходи, невичерпне джерело творчості, невгамовна спонтанність персонажа – усе це робить Пеппі іконою дитячої уяви. Її пригоди – це пригоди багатьох дівчаток, які вирішили не відмовлятися від своєї відваги чи винахідливої сили, відважних дівчаток, готових кинути виклик умовностям» [23].

Пеппі – це дівчинка, яка мешкає без нагляду дорослих, має надзвичайну силу і завжди готова до захоплюючих пригод [3]. Її життя – це нескінченна гра, де нудзі немає місця. Вона живе у Віллі Хованці з конем та мавпочкою, і кожен її день сповнений веселих витівок та несподіванок. До того ж сила дівчинки зображується також і буквально: «Така неймовірно дужа, що жоден поліцай на світі не зрівнявся б із нею силою. Вона могла б підняти навіть коня, якби захотіла. І Пеппі таки підіймала коня» [4]

Книга «Пригоди Пеппі Довгапанчоха» (оригінальна назва «Pippi Långstrump») – це захоплива розповідь про незвичайну дівчинку з рудим волоссям та веснянками. Це повість про те, як важливо залишатися справжнім, не соромитися своєї унікальності та завжди вірити у власні можливості. Пеппі демонструє нам, що щира дружба, щедрість душі та хоробрість наповнюють життя барвами та пригодами.

На платформі Goodreads твір здобув схвальні відгуки читачів, які вважають його класикою дитячої літератури. Рецензенти підкреслюють, що Пеппі надихає

як малечу, так і дорослих бути відважними та слідувати власним переконанням [5].

Астрід Ліндгрєн створила всесвіт, де кожен віднайде своє місце. Її книга не просто розважає, а й навчає бути чесним із собою та сміливо мріяти. Як зазначає дослідниця творчості Астрід Ліндгрєн: «Що ж, якщо тут чудес чекати не доводиться – доведеться нам самим робити чудеса» [2]. Саме про це «Пригоди Пєппі Довгапанчоха» – це чудовий вибір для тих, хто хоче зануритися у світ дитинства, де все можливо. Як зазначає зарубіжна дослідниця Улла Лундквіст: «Пєппі втілює ідеал абсолютної свободи: вона не підкоряється жодним суспільним нормам, що робить її важливою фігурою у феміністичному контексті» [27].

«Пєппі Довгапанчоха» – це захоплива і весела пригодницька повість, наповнена неймовірними подіями, дивовижними персонажами та безмежною добротою. Вона започатковує відповідну серію. Астрід Ліндгрєн, відома своїм талантом створювати веселі історії для дітей, знову дивує нас своєю творчістю, розкриваючи перед читачем незвичайний світ Пєппі Довгапанчохи. Як написала сама Ліндгрєн в автобіографічному збірнику «Мої вигадки» (1971), вона росла у вік «коней та кабриолета» [5].

Пєппі – це дівчинка, яка живе заради пригод і постійно вивчає світ навколо себе. Її безмежна фантазія, хоробрість та рішучість зробили її улюбленицею читачів по всьому світу. Вона мешкає у великому будинку на вулиці, де завжди готова вразити друзів своїми незвичайними витівками та оригінальним мисленням.

У цій книзі читачі знайдуть багато яскравих моментів і захопливих пригод, які подарують радість і веселощі. Історії Пєппі можуть розсмішити, здивувати і навіть трохи змусити замислитись. Вона – справжній символ волі та самостійності, нагадуючи читачам про важливість мрій та віри в себе.

Дівчинка, якій тісно в будь-яких межах, – мрійниця, бунтівниця, жартівниця. Неймовірно міцна. Неймовірно щедра. І трішки самотня.

Астрід Ліндгрєн майстерно передає почуття та переживання своїх героїв, роблячи кожен сторінку книги дуже захопливою. Її талант надає книзі особливу чарівність та унікальність. Як зазначає дослідниця творчості Астрід Ліндгрєн: «Все чудове, що коли-небудь траплялося в цьому світі, відбулося спочатку в чийсь уяві» [6].

Повість «Пєппі Довгапанчоха сїдає на корабель» – це нова історія про веселу рудоволосу дівчинку та її вірних друзів Томмі й Анїку. У цій книжці читачі знайдуть безліч захопливих моментів: як Пєппі весело гуляла крамницями та відвідувала школу, як діти потрапили на безлюдний острів, як на віллу «Хованка» прибув поважний відвідувач та багато інших цікавих пригод [3].

Нова частина серії про маленьку бєшкетницю – «Пєппі Довгапанчоха сїдає на корабель» – це ще одна дивовижна подорож у світ пригод неперевершеної фантазерки [3]. Астрід Ліндгрєн, майстерно змальовує дитячий світ, створює неповторну та захопливу історію, що надихає і залишається у серці назавжди.

У цій книзі знову з'являється найвеселіша та дуже незвичайна дівчинкою – Пєппі Довгапанчоха. Її пригоди завжди повні неймовірних подій та несподіванок. Цього разу вона не лише дивує друзів Томмі й Анїку своєю сміливістю та кмітливістю, а й бере їх у захопливу морську подорож.

Авторка майстерно змальовує кожен сцену, героїв та деталі, роблячи читання ще цікавішим. Вона вправно поєднує гумор, фантазію, пригоди і навіть трохи повчання, закликаючи цінувати дружбу, хоробрість та вірність [2].

Головна перевага книги – її універсальність. Вона підходить і дітям, і дорослим, здатна зачарувати будь-кого, незалежно від віку. Кожна сторінка сповнена тепла й доброти, що робить цю книгу важливою частиною нашого читацького досвіду. Як зазначає дослідниця творчості Астрід Ліндгрєн: «Дорослі також повинні мати можливість стрибати, якщо хочуть. А якщо не хочуть – то мають хоча б іноді танцювати, як діти» [11].

«Пєппі Довгапанчоха у південних морях» – захоплива історія з серії про неймовірні пригоди та фантастичний світ самої Пєппі.

Пеппі – не просто дівчинка, а справжній символ волі, самостійності та сміливості. У світі обмежень та правил вона сяє яскравим променем своєї унікальності. Вона показує, що можливо все, якщо вірити в себе та свої мрії.

У книзі описуються пригоди, які захоплять уяву і змусять серце битися швидше. Від смішних моментів до сумних, від чарів до великих подорожей – все це складає мозаїку незабутнього читання.

Майстерність Астрід Ліндгрєн дозволяє легко уявити кожен сцену, кожного героя, кожен незвичайну ситуацію. Її проникливі слова наповнюють сторінки теплом, мудрістю та добротою, роблячи книгу захопливим читанням.

Дівчинка, якій тісно в будь-яких рамках, – фантазерка, бунтарка, жартівниця. Неймовірно сильна. Неймовірно щедра. І трішки самотня.

Отже, у повістях про Пеппі Довгапанчоха Астрід Ліндгрєн виявляє неперевершений талант, створюючи яскравий і захопливий світ, де переплітаються фантастика та реальність. Її твори приваблюють і малих, і дорослих завдяки витонченому гумору, іронії та незвичайним героям, через яких письменниця оспівує волю, відвагу та самостійність. Твір вчить: «Потрібно жити повним життям, веселитися, грати, шукати пригоди. Вчить не здаватися і не відступати, вчить не сумувати і розуміти гумор. Також повість показує наскільки знання та освіта важливі у житті» [6].

Пеппі – це образ, що вражає життєлюбством, незалежністю та радістю. Її бунтівний характер, здатність діяти наперекір суспільним правилам і надзвичайна сила захоплюють як її друзів, Томмі й Анніку, так і читачів. Авторка вправно поєднує буденне з фантастичним. Вона майстерно кепкує з усталених норм виховання, освіти й соціальної ієрархії, ставлячи під сумнів загальноприйняті устрої. Пеппі існує поза шаблонами, показуючи інший спосіб мислення і життя. Вона вміло використовує гумор, що надає творам легкості й чарівності. Завдяки дитячому світогляду Пеппі часто виникають кумедні ситуації, які роблять твір ще привабливішим. У пригодах Пеппі Ліндгрєн возвеличує ідеї свободи, самовираження та права дитини на власну думку. Як зазначає дослідниця творчості Астрід Ліндгрєн: «У кожній дитині є певне зерно

свободи, що повинно прорости, щоб людина виросла гарною. Свобода важлива, і діти повинні навчитися користуватися нею» [8]. Це потужне послання показує, що особистісний ріст неможливий без свободи думок і вчинків, і стає актуальним і важливим для читачів будь-якого віку.

РОЗДІЛ 2. ПОСТАНОВКИ «ПЕППІ ДОВГАПАЧОХА» У ТЕАТРІ ТА КІНО

2.1 Драматичні та музичні вистави про Пеппі Довгапанчоку

Традиційно матеріал цієї казки брали в роботу режисери дитячих театрів та драматичних театрів України.

Лише в наш час кілька театрів у різних містах мають виставу про Пеппі у репертуарі.

Вистава «Пеппі Довгапанчоха», поставлена режисером Тетяною Лещовою та постановницею Надією Дворянкіною, показувалась на сцені Запорізького академічного обласного українського музично-драматичного театру імені В. Г. Магара [13]. Вистава за жанром – казка «Пеппі Довгапанчоха» розповідає про дівчинку, яка здійснює мрію кожної дитини – жити так, як вона хоче, не звертаючи уваги на правила, які встановлюють дорослі. Пеппі – яскравий приклад дитячої фантазії, щедрості та незламності, яка завжди знайде спосіб перетворити будь-які труднощі в захопливі пригоди. Її щира любов до свободи і незалежності зображується в кожній сцені, що дозволяє глядачам поринути в її світ безтурботного дитинства.

Художники з освітлення, Світлана Юдіна і Геннадій Лещенко, створили динамічну гру світла, яка підкреслює емоційний настрій сцени [13]. Зокрема, різноманітне освітлення допомагає створювати атмосферу свята, небезпеки чи затишку. Також використання кольорових прожекторів додає казкової нотки, що допомагає глядачам повністю зануритися в світ Пеппі. Яскраве, барвисте світло додає сценам магії та підкреслює оптимізм, що властивий головній героїні.

Музичне оформлення, підготоване режисеркою-постановницею Тетяною Лещовою, виявилось не лише фонем, а й активним учасником вистави [13].

Музика створює настрій і супроводжує ключові моменти, підтримуючи емоційний тон історії. Наприклад, під час веселих сцен з клоунами музика додає динаміки, а у більш ліричних та зворушливих епізодах – надає ніжності та душевності. Вона чудово підтримує атмосферу свята та пригод, що є ключовими мотивами вистави.

Гра акторів видалася надзвичайно переконливою. Аліна Савицька та Поліна Чувашова в ролі Пеппі змогли передати її яскравий, непокірний і щирий характер [13]. Вони продемонстрували велику майстерність у поєднанні комічних та драматичних моментів. Інші персонажі також виявилися вдалими: актори, які виконували ролі Томмі, Аніки та інші, зуміли передати взаємодії з Пеппі як справжню команду, що підтримує її і долучається до її пригод. Зокрема, комічні моменти з клоунами були виконані дуже живо і жваво, викликаючи сміх у залі.

Костюми були важливою частиною вистави, створюючи відчуття казковості та дитячої мрії. Художниця-постановниця Надія Дворянкіна [13] майстерно поєднала яскраві кольори та незвичайний дизайн, що додало казковості кожному персонажу. Наприклад, костюм Пеппі із її рудими косичками та яскравим одягом миттєво привертав увагу, підкреслюючи індивідуальність героїні. Інші костюми, зокрема шкільний одяг персонажів Томмі та Анніки, а також яскраві вбрання циркачів та клоунів, гармонійно доповнювали загальну картину сцени.

Серед цікавих сценічних моментів особливо запам'яталися, де Пеппі разом з друзями прикрашала новорічну ялинку. Цікавою була також сцена з поліцаєм, де Пеппі хитрістю виплуталася зі складної ситуації, що показало її кмітливість і розум. Ці моменти надають виставі яскравого, запам'ятовуваного характеру [13].

Загальне враження від вистави – неймовірно позитивне. «Пеппі Довгапанчоха» – це історія, яка не лише розважає, але й змушує замислитися про важливість дитячих мрій, свободи і можливості бути собою. Постановка вийшла дуже живою, яскравою і наповненою позитивними емоціями, які передалися кожному в залі. Вистава нагадала про те, як важливо інколи забувати про дорослі проблеми та давати собі волю мріяти і радіти життю, як це робить Пеппі.

Дніпровський національний академічний український музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка також випустив виставу у жанрі, музичної казки «Пеппі Довгапанчоха» у постановці Лідії Кушкової [12]. Вистава «Пеппі Довгапанчоха» – це сценічна адаптація знаменитої казки Астрід Ліндгрєн про чудернацьку і неймовірно сильну дівчинку Пеппі, яка живе за власними правилами і обожає пригоди. Режисерка Лідія Кушкова [12] зуміла перенести цю життєрадісну історію на сцену, зробивши її яскравою, музичною та веселою. Основною темою є дух свободи, веселощів та дружби, а також віра в те, що кожен має право бути собою, незалежно від думки інших. Вистава акцентує на бажанні дітей розважатися, мріяти та пізнавати світ через захопливі пригоди.

Світло у виставі під керівництвом Володимира Миколука зіграло важливу роль у створенні магічної атмосфери та підкресленні емоційних моментів [12]. Кожна сцена супроводжувалася різними світловими ефектами: яскраве світло під час пригод на вулиці, м'якше і тепліше під час сцен з родиною та друзями, що додавало виставі настрою та динаміки. Особливо вражаючими були світлові ефекти під час циркових номерів, що додавало елементу шоу і захоплювало глядачів.

Музичне оформлення було створено композитором Юрієм Бедніком і стало невід'ємною частиною вистави [12]. Музика не лише супроводжувала події на сцені, а й виступала як емоційний підсилювач, доповнюючи комічні та драматичні моменти. Пісні були енергійними і легко запам'ятовувалися, що робило їх улюбленими серед дітей у залі. Музика створювала атмосферу пригод, веселощів і сприяла загальному настрою вистави як невимушеного дитячого свята.

Гра акторів видалася жвавою та переконливою. Світлана Сушко в ролі Пеппі вдало передала непосидючий і сильний характер головної героїні, її гра наповнена емоціями, що підкорюють серце глядача [12]. Яна Корольова та Ярослав Безкоровайний в ролях Анніки та Томмі стали прекрасними партнерами Пеппі, їх взаємодія була теплою і невимушеною [12]. Особливо комічними були сцени з поліціантами, яких грали Дмитро Прищєпо та Василь Петрушко, вони

додали гумору та показали своїх персонажів трохи незграбними, але дуже старанними [12].

Костюми у виставі були дуже яскравими і детально розробленими, що підкреслювало казковий характер історії. Пеппі носила свій знаменитий строкатий одяг з різними кольорами шкарпеток, що відразу ж виділяють її серед інших. Анніки та Томмі також мали дитячий, яскравий і милий вигляд, що створювало атмосферу безтурботного дитинства. Костюми поліціантів були комічними і нагадували типових персонажів з дитячих мультфільмів, що надавало сценам з ними особливої гумористичної нотки.

Особливо цікавими були сцени з цирком, де Пеппі змагалася з силачем, якого вона з легкістю перемагала, демонструючи свою неймовірну силу. Комедійний момент з ведмедем, що їздив на велосипеді, викликав багато сміху в залі і залишив незабутні враження. Також можна зазначити сцену, де Пеппі розмовляє з вчителькою (грала Ольга Радочинська), показала відмінність у сприйнятті світу між дітьми і дорослими, і підкреслила те, як важливо залишатися самим собою [12].

Отже, постановка «Пеппі Довгапанчоха» наповнена яскравими сценами, комічними моментами і теплом, яке передається глядачам. Неймовірна гра акторів, весела музика та динамічні танці вдало поєднали в собі веселощі та важливі уроки про дружбу, незалежність і свободу. Це була справжня музична казка, яка змушує посміхатися і залишає теплі спогади надовго.

Вистава «Пеппі» в Одеському академічному музично-драматичному театрі імені В. Василька залишає багато емоційних вражень завдяки цікавому поєднанню акторської гри, сценографії, світлових та музичних ефектів, а також яскравих костюмів і динамічної взаємодії персонажів [15]. Постановка Наталі Сиваненко – режисерка-постановниця, поєднує традиційні цінності театрального мистецтва з сучасними підходами, надаючи глядачам можливість поринути у світ фантазії та веселощів [15].

Вистава розповідає про приїзд Пеппі у невелике містечко, де люди живуть за строгими правилами [15]. Її поява стає символом вільнодумства і радості, яка

змітає усі шаблони. Пеппі вчить дітей бути неповторними, не боятися мріяти і фантазувати, а дорослих – розглядати світ крізь дитячі очі. В основі сюжету лежить мотивація знайти власний шлях, зберігаючи свою унікальність. Повернення батька Пеппі створює важливий момент вибору у її житті, що додає до історії особливої глибини та емоційного значення.

Світлові рішення Олени Рикусової у виставі створюють унікальну атмосферу, акцентуючи увагу на емоційних моментах [15]. Приклади, коли використання прожекторів виділяє головних героїв, або сцени зі зміною освітлення, підкреслюють зміни настрою та важливі повороти сюжету. Світло працює як окремий персонаж, додаючи динаміки і створюючи контрастні образи на сцені, що сприяє глибшому сприйняттю вистави.

Музичний супровід у виставі органічно вплітається в сюжет і є важливим елементом драматургії. Пісні, написані Іллею Пелюком [15], підсилюють емоції, надають дійству легкості та казковості. Інколи музика створює відчуття загадковості, а часом, навпаки, наголошує на моменті веселощів. Вона підтримує динаміку вистави і забезпечує необхідний ритм для акторських дій.

Актори чудово впоралися зі своїми ролями, показуючи глибокі і багатогранні характери персонажів. Головна роль Пеппі яку виконала Анастасія Матусевич, передає її нестандартність і незвичну життєву філософію. Дуети та сцени взаємодії з іншими персонажами, зокрема з Томмі і Аннікою які грали: Павло Примак та Володимир Романко; Марія Буймович та Ірина Шеляг [15], додають виставі особливої емоційності та підкреслюють її атмосферу дружби та пригод. Акторські номери виконані з високою професійною майстерністю, що дозволяє кожному глядачеві відчути себе частиною цієї історії.

Олена Рикусова, також займалася костюми у виставі, які створюють неповторний візуальний образ кожного персонажа [15]. Одяг Пеппі, її червоні коси, яскраві кольори вбрання підкреслюють її особливість та життєву енергію. Костюми інших персонажів, таких як Фрекен Розенблом та директор, відображають їхні соціальні ролі і додають динаміки до загальної естетики

постановки [15]. Дрібні деталі, такі як берети на головах дітей, привертають увагу і додають автентичності образам.

Сценографія вистави надзвичайно креативна і багатожарова. Від сцени з конем, який символізує свободу, до моментів з канатом, коли Пеппі злітає над сценою – ці елементи додають виставі казковості і наголошують на її фантастичному характері. Особливо виділяється сцена з маятником, де Пеппі, гойдаючись, підкреслює свою безстрашність і жагу до пригод. Ці сцени приносять справжнє задоволення глядачам і створюють відчуття магії на сцені.

Декорації створюють казковий і водночас реалістичний простір, в якому відбуваються події вистави [15]. Будинок Пеппі з дахом, який нагадує скандинавські будиночки, сходи, які додають багатопверховість сцені, роблять простір динамічним і змінним. Кожен елемент декорацій, включно з меблями і предметами, продуманий до дрібниць і створює атмосферу, де фантазія і реальність переплітаються.

Вистава залишає яскраве і тепле враження. Вона наповнена сміхом, веселощами, але в той же час несе важливі життєві уроки про дружбу, сміливість, фантазію і важливість бути самим собою. Ця казка здатна повернути дорослих у дитинство, а дітям подарувати справжню віру в чудеса. Це історія, що надихає на мрії і мотивує на зміни. Вистава є справжнім подарунком для всіх, хто любить живий театр, де історія, актори, музика і декорації гармонійно поєднані в одне ціле, створюючи незабутнє шоу. Вона не лише розважає, але й залишає слід у серці, нагадуючи про те, як важливо бути собою та цінувати дитячу безпосередність.

Далі розглянемо вистави мюзикли.

Музична вистава «Чарівна Пеппі» у Київському Академічному Театрі на Липках – це надзвичайно колоритне видовище, яке запрошує глядачів у світ дитячих мрій та фантазій [22]. Постановка Віктора Гирича відрізняється яскравими декораціями, динамічними сценами та неперевершеною акторською грою, що дозволяє кожному зануритися в атмосферу, де немає місця буденності.

Історія «Чарівної Пеппі» насичена пригодами та неймовірними витівками головної героїні, які зачаровують і дорослих, і дітей [22].

«Чарівна Пеппі» є розповіддю про пригоди дівчинки, яка у своїй неповторній манері відкриває навколишній світ і змушує всіх навколо розуміти важливість свободи та веселоців. Її подорожі до школи, цирку, та життя на віллі «Хованка» є не лише захоплювальними, але й дуже зворушливими моментами, що підкреслюють силу дитячої уяви і жагу до нових відкриттів.

Світло у виставі відіграє ключову роль, акцентуючи увагу на важливих моментах. Освітлення Олексія Вакарчука створює контраст між фантастичними сценами пригод і реальністю, тим самим підкреслюючи переходи між світом дитячих фантазій і дорослого буденного життя. Використання кольорових прожекторів підсилює драматизм окремих сцен та робить кожний рух і емоцію акторів більш виразними [22].

Музика, написана композитором Ігорем Покладом, додає виставі особливої емоційної насиченості та легкості. Її звучання підкреслює радісні моменти пригод Пеппі, а в поєднанні з піснями Олександра Вратарьова, створює магічний простір, де межі між фантазією і реальністю стираються. Музичні номери оживляють події, додають енергії і драйву кожній сцені, перетворюючи їх на маленькі окремі спектаклі всередині великої історії [22].

Акторська гра заслуговує особливих похвал – головні виконавці, такі як Анастасія Башченко та Марія Демочко, чудово передають характер Пеппі, її енергійність, непокору і оптимізм. Їхні дії, рухи та міміка роблять персонаж живим і переконливим. Взаємодія Пеппі з Томмі та Анікою, виконані Сергієм Бобком і Анісією Стасевич, привносять щирість і комічність до вистави, роблячи кожну сцену з ними особливо зворушливою та цікавою [22].

Костюми, створені Катериною Корнійчук, підкреслюють унікальність персонажів і надають їм казкового вигляду [22]. Костюм Пеппі, з яскравими кольорами і незвичним дизайном, відображає її сміливу і нестандартну натуру. Костюми Томмі та Аніки наголошують на їхній дитячій невинності та простоті,

тоді як яскраві та помпезні вбрання інших персонажів, таких як директор цирку чи дама, додають сценам гламурної естетики.

Вистава «Пеппі Довгапанчоха», поставлена режисером Сергієм Бельським, у виконанні Криворізького академічного міського театру музично-пластичних мистецтв «Академія Руху» – це барвистий і динамічний спектакль, що втілює чарівну історію про вільнолюбну та незалежну Пеппі, створену Астрід Ліндгрєн [14]. У центрі сюжету – захоплюючі пригоди Пеппі, її друзів Томмі та Аніки, які стикаються зі всіма викликами дитинства та дорослого світу, зберігаючи при цьому свою безтурботність та наївність.

Балетмейстерка-постановниця Наталя Бельська втілила у виставі, як Пеппі знайомиться з сусідськими дітьми, стає для них прикладом сміливості та відваги, вчить їх долати страхи та не боятися бути собою [14]. Її здатність змінювати навколишній світ та людей навколо себе вражає і викликає захоплення. Вистава вдало акцентує увагу на темах дружби, сміливості та самостійності, демонструючи, як Пеппі кидає виклик правилам і стереотипам.

Світло у виставі майстерно передає настрій кожної сцени. Освітлення активно використовується для створення контрасту між реальністю і казковим світом Пеппі. Теплі, м'які тони підкреслюють моменти сімейного тепла та дружби, тоді як яскраве освітлення підсилює динамічні сцени, такі як пригоди на вулиці або морські подорожі. Сцени з використанням затемнень та підсвітлення виділяють емоційні кульмінації та додають виставі глибини [14].

Музичний супровід відіграє важливу роль у створенні атмосфери вистави. Музика Юрія Бєдніка є невід'ємною частиною розповіді, оскільки допомагає підкреслити емоційні моменти – як радісні, так і тривожні [14]. Танці, поставлені Наталею Бельською, додають виставі динаміки та відчуття руху, що створює повноцінний музично-танцювальний спектакль, який подобається глядачам будь-якого віку.

Акторська гра відзначається яскравістю та відданістю своїм ролям. Пеппі, яку виконувала Анна Поправка, проявляє чарівну енергійність, яка робить її персонаж живим і реальним [14]. Вона уособлює відвагу, невпинну цікавість до

світу та доброту, яку діти мріють мати у своєму житті. Інші актори, такі як Богдан Бутрій (Томмі) та Марія Хомченко (Анніка), доповнюють її образ своїми щирими емоціями та комедійними моментами, створюючи сильний ансамбль [14].

Костюми акторів є важливою частиною візуального образу вистави. Костюми яскраві, барвисті, з багатьма деталями, що робить персонажів незабутніми та впізнаваними. Коси Пеппі, її незвичний одяг та різнокольорові панчохи стали візитівкою персонажа. Костюми інших персонажів, такі як учительки або моряків, також підкреслюють їхні характери та додають видовищності.

Цікаві сценічні моменти включають бійки Пеппі з поліцейськими та навчання невихованих хлопчиків, які були зображені комічно, проте з виховною метою. Особливо вражає сцена з капітаном, де використовується корабельне кермо, що підсилює відчуття пригод та романтики подорожей.

Декорації та сценічні втілення у виставі чудово підходять для створення атмосфери маленького містечка, в якому живе Пеппі. Декорації включають будинок із садом, шкільний клас та корабельні елементи, які відображають різні частини життя Пеппі та її друзів. Декорації створюють враження реальності та переносять глядачів у казковий світ [14].

Загалом, вистава «Пеппі Довгапанчоха» в «Академії Руху» – це яскравий, наповнений музикою та танцями спектакль, який зумів передати дух улюбленої історії Астрід Ліндгрєн. Вона залишає позитивні враження та заряджає енергією, нагадуючи всім глядачам про радість дитинства, незалежно від їх віку.

2.2 Вистави театру анімації за трилогією А. Ліндгрєн

Вистава «Пеппі Кальцелунге» була поставлена у дитячому театрі. Постановка була поставлена у Неаполі (Італія) режисерами Піно Косталунга та Маріелла Рольфарт [26].

У виставі є прийоми анімації, а саме: вивідні ляльки. Така система ляльок дуже добре може передати чіткість рухів персонажа та передати характерність

кожного героя. Ляльки виглядають об'ємними та з грубими обрисами обличчя тому, вони трохи нетипові та грубуваті. Вистава використовує світлотехнічні рішення, щоб створити на сцені атмосферу казкового світу, яка переносить глядачів у дитячу уяву Пеппі. Ріккардо Карбоне світлом хотів підкреслити яскраві моменти, додаючи драматизму та динаміки. За музичний супровід також відповідав Ріккардо Карбоне [26]. Музика доповнює емоційні сцени, акцентуючи увагу на найважливіших епізодах історії. Різнобарвна музика виводить глядачів за межі буденності, нагадуючи про дитячу безтурботність та веселощі.

Актори чудово втілили персонажів, створюючи відчуття справжності їхнього існування. Ролі Пеппі, Томмі та Анніки виконані з особливою любов'ю та увагою до деталей, що дозволяє передати характер кожного персонажа. Аннакіара Занолі, Аліса Канові та Маттео Ерлі виявили не тільки акторську майстерність, а й здатність взаємодіяти з ляльками, додаючи їм живу експресію [26].

Костюми, створені Тьосою Гусфор, є яскравими, барвистими та чудово відображають дух персонажів [26]. Одяг Пеппі виділяється своїми традиційними пізнавальними елементами: яскрава сукня, кольорові панчохи та косички, які додають їй ігрової безтурботності.

Сцени, де ляльки та актори взаємодіють відкрито, є особливо цікавими. У цих моментах поєднання живих людей та лялькових персонажів створює відчуття співіснування двох світів, що додає виставі особливої магії. Глядачі можуть спостерігати за тим, як актори вправно управляють ляльками на очах публіки, підкреслюючи інтерактивність театру.

Декорації відображають чарівність мініатюрного світу Пеппі, які створила Тьоса Гусфор [26]. Їхня деталізація нагадує ілюстрації з дитячих книг. Сцени побудовані таким чином, щоб переносити глядачів з однієї локації в іншу, підтримуючи динаміку сюжету. Декорації доповнені рухомими елементами, що дозволяють змінювати простір і акцентувати увагу на різних аспектах історії.

Ляльки є серцем цієї вистави. Створені з майстерністю Тьоси Гусфор, вони виступають як повноцінні учасники дійства [26]. Їх рухи керуються акторами,

що забезпечує органічну взаємодію між живими артистами та ляльками. Цей вид анімації, відомий як «відкрите ляльководіння», дозволяє глядачам побачити і мистецтво управління, і безпосередню гру ляльок.

Ляльки, які використовуються у виставі, є напіванімованими – вони не повністю приховують управління акторами, а навпаки, демонструють його відкрито. Такий підхід створює відчуття безпосередньої взаємодії між акторами та ляльками, додаючи виставі інтерактивності. Це дозволяє глядачам слідкувати за майстерністю акторів і захоплюватися їхньою здатністю оживляти персонажів через рухи та голоси.

Кожна лялька має свої специфічні рухи, що допомагають передати характер персонажа. Наприклад, лялька Пеппі відзначається своєю енергійністю: її руки та ноги рухаються плавно, що створює ілюзію легкості та безтурботності героїні. Актори управляють ляльками за допомогою стержнів або спеціальних механізмів, що приховані від глядачів, але не завжди повністю.

Однією з найбільш вражаючих анімаційних технік у цій постановці є симбіоз живої гри та лялькових сцен [26]. Актори не тільки озвучують ляльок, але й фізично взаємодіють з ними, підтримуючи їхні дії на сцені. Такий прийом додає емоційності і глибини сценам. Акторська майстерність тут виходить за рамки звичного, адже потрібно не лише грати роль, але й передавати життя персонажу через ляльку.

Анімація та лялькові прийоми використовуються для створення особливих сценічних ефектів [26]. Наприклад, деякі сцени включають несподівані рухи, що підкреслюють комічність ситуацій або додають казковий відтінок. Така постановка ляльок дозволяє з легкістю переміщувати персонажів по сцені, змінювати їхню позицію та додавати сцени з активними діями, як-от веселі танці чи акробатичні трюки Пеппі.

Вистава «Неймовірні пригоди Пеппі Довгапанчоха» режисера Олександра Драчова у Харківському театрі для дітей та юнацтва [10] демонструє чарівне поєднання традиційного театру з новітніми анімаційними техніками Сергія Голанова та створення казковості та магічної атмосфери (за допомогою прийомів

театру анімації) художником Аркадієм Чадовим [10]. У виставі застосовані прийоми театру анімації такі як: ростова лялька, маски та анімація-мультфільм на екрані.

Головну героїню втілили дві акторки – Марина Агеєнко та Віолета Яковлева [10]. За словами Марини Агеєнко: «Дуже важливо грати у живому плані, щоб подивитися на персонажа зі сторони. Коли актор дивиться на себе як на ляльку, а розум спостерігає як ляльковод – це допомагає розкрити яскравість образу» [1]. Вони блискуче передали енергійність, фантазію та безмежну свободу Пеппі. Їхня гра була невимушеною та легкою, наче героїня справді жила у власному вигаданому світі без обмежень і страхів. Завдяки виразній міміці та пластичності Пеппі виглядала безтурботною дитиною з сильним характером, готовим до будь-яких викликів.

Фрекен Розенблум і Фрау Сетерген, зіграні Вікторією Білою, Ольгою Єфімченко та Анною Лискою, втілювали більш «приземлені» й стримані образи, що контрастували з Пеппі [10]. Їхні ролі показували прагнення дорослих «впорядкувати» фантастичний світ дівчинки, але з гумором і без зайвої серйозності, зберігаючи легкий казковий настрій.

Музика В. Дашкевича у виставі грала ключову роль, створюючи загальну атмосферу пригод і підкреслюючи моменти фантазії та мрій [10]. Мелодії, що супроводжували сцену снів Пеппі про батька, були ніжними й меланхолійними, допомагаючи глядачам глибше зануритись в емоційний світ героїні. Водночас жваві ритми підкреслювали пустотливий характер Пеппі та її пригоди. Завдяки музиці глядачі краще відчували контраст між буденністю та яскравим світом уяви Пеппі.

Особливою родзинкою вистави були сні Пеппі, де вона бачила свого рудого тата-капітана та маму. Ці моменти оживали завдяки анімації Сергія Голанова, додаючи виставі візуальної магії [10]. Глядачі поринали у світ мрій, де намальовані образи гармонійно зливалися з грою акторів, створюючи чарівний перехід між дійсністю та фантазією.

Варто згадати й сцени з Пеппі та її друзями, де використовувалася взаємодія з публікою. Це забезпечувало живий зв'язок між акторами та глядачами, що особливо важливо для дитячої вистави.

Режисер Олександр Драчов майстерно поєднав анімацію з акторською грою, що збагатило історію Пеппі [10]. Вистава розпочалася з великої проєкції, яка показувала сон Пеппі: її тато на кораблі, хвилі, і його заспокійливі слова. Анімація з'являлася і в моменти спогадів Пеппі про маму.

У виставі драматичного театру були задіяні ляльки, ростові костюми та маски. Цікавим елементом був кінь-лялька, якою керували двоє акторів: Павло Федорченко та Роман Каверзін [10]. Один стояв прямо, інший - позаду, нахилившись. Їх накривало велике полотно – це ростова лялька коня. Ця лялька була постійним другом Пеппі протягом вистави. У другому епізоді з'явилися клоуни з яскравим гримом, що нагадував маски. Їхні образи були ексцентричними та веселими, додаючи виставі яскравості та енергії.

З театрального погляду, вистава «Неймовірні пригоди Пеппі Довгапанчоха» вражає новаторством. Поєднання анімації з драматичною грою акторів та ляльками-костюмами створює відчуття занурення у казковий світ Пеппі. Актори блискуче втілили як веселі, так і ліричні моменти історії. Гармонійне сплетіння театрального дійства, анімаційних елементів та музичного супроводу зробило виставу яскравою, динамічною та емоційно насиченою, залишаючи приємні враження у глядачів різного віку.

2.3. Екранні інтерпретації трилогії «Пеппі Довгапанчоха»

Пеппі Довгапанчоха стала героїнею багатьох фільмів, теле- та мультимедійних постановок.

Перший повнометражний фільм про Пеппі Довгапанчоху, знятий у 1949 році в Швеції, став першою екранізацією знаменитої книги Астрід Ліндгрен. Чорно-біла стрічка, створена режисером і сценаристом Пером Гунвалем,

познайомила глядачів із пригодами непосидючої та незвичайної героїні, відкривши світ Пеппі широкій аудиторії.

Фільм, як і книга, зосереджується на знайомстві Пеппі з Томмі та Анікою, звичайними дітьми з її околиці. Через їхній погляд глядач бачить, наскільки Пеппі відрізняється від звичного світу: вона не відвідує школу, живе без дорослих і робить справжні чудеса. Вона створює власні правила і запрошує Томмі й Аніку по-новому відкрити світ. Пеппі разом з друзями потрапляє в різні кумедні, часом навіть небезпечні ситуації, які показують її хоробрість, кмітливість та доброту. Сюжет також розкриває стосунки Пеппі зі світом дорослих, які часто її не розуміють і намагаються «виправити». Але їй вдається повернути ситуацію на свою користь, залишаючись вірною собі і демонструючи, що справжня свобода – це можливість бути собою.

Вівека Серлачіус виконувала головну роль Пеппі Довгапанчохи. Серлачіус обрала для свого персонажа дещо м'якший і навіть романтичний підхід: її Пеппі здається чарівною і трохи замисленою, незважаючи на свої пригоди і дивацтва, які, здавалося б, суперечать образу непосидючої, безстрашної Пеппі. Варто відзначити і манеру гри Серлачіус: вона зберігає дуже «живу» енергію, її рухи легкі та граційні, що особливо помітно на тлі кумедних витівок Пеппі, підкреслюючи доброту героїні.

Декорації будинку Пеппі - Вілли «Хованка» - виглядають одночасно хаотичними і затишними, з безліччю деталей, що створюють світ її фантазій. У чорно-білому зображенні видно, як ретельно продуманий кожен куточок: рельєфи, тіні та текстури підкреслюють недосконалість і простоту дому, що резонує з характером самої Пеппі.

Композитор Пер-Мартін Гамберг створює особливий настрій, який посилює казкову та навіть трохи авантюрну атмосферу історії. Музичний супровід часто звучить веселою, грайливою мелодією, що передає безпосередність і дитячу безтурботність Пеппі. Композитор тут чудово вловив ритм, який відображає рухливий і енергійний стиль життя героїні, а також її здатність знаходити пригоди у кожній буденній речі. Іноді музика змінює свій темп, стає трохи

спокійнішою або навіть загадковою, що прекрасно працює для тих моментів, коли Пеппі стикається з чимось новим або коли на екрані з'являються елементи, які натякають на магічність і диво. У таких сценах музика додає легкого трепету, дозволяючи відчувати, що навіть у звичайному дні може статися щось чарівне.

Через кілька років, у 1968 році, на екрани вийшов новий повнометражний фільм «Подорож з Пеппі Довгапанчоха», знятий режисером Олле Гелльбумом. Стрічка стала результатом співпраці Швеції та Німеччини (ФРН), продовжуючи розповідь про пригоди легендарної героїні [19]. Головну роль Пеппі Довгапанчоха чудово зіграла Інгер Нільссон, чия акторська майстерність стала взірцем для цього персонажа [19]. Вона наділила Пеппі розумом, сміливістю та чарівною дитячою безпосередністю. Інгер своєю щирою енергією ідеально втілила вільний дух Пеппі, яка не хоче підкорятися дорослим правилам. Її гра вражала природністю, створюючи враження, що Пеппі справді існує – це був живий персонаж, а не просто роль.

У фільмі також знялися Марія Перссон як Анніка та Пер Сундберг як Томмі. Вони вдало доповнили пригоди, створюючи контраст між звичайними дітьми та незвичайною Пеппі [19].

Музику написав Янне Шульман, додавши захопливі мелодії, що підкреслювали дух свободи. Пісня Пеппі стала впізнаваним лейтмотивом її пригод. Ці композиції перетворилися на справжні хіти, які й досі асоціюються з героїнею [19].

Декорації та костюми відіграли важливу роль у створенні атмосфери. Вілла Кураж зображена яскравим і незвичайним будинком, таким же дивним, як Пеппі. Яскраві кольори, незвичні деталі інтер'єру, великі чоботи й руді кіски надавали їй неповторності. Театральність проявилася в акценті на костюмах і гримі, які підкреслювали незалежний характер Пеппі.

Серед знакових сцен варто згадати ті, де використовуються візуальні трюки для створення магічних ефектів, що підкреслюють надзвичайні здібності Пеппі. Наприклад, сцена, де Пеппі піднімає коня Ліллу Губбен, є однією з найяскравіших у фільмі [19]. Надзвичайна сила Пеппі показана візуальними

ефектами, коли вона легко піднімає великого білого коня. Для цього використали спеціальні трюки та монтаж, але для свого часу це був вражаючий ефект.

Далі йдуть чарівні витівки Пеппі. У кількох епізодах показуються незвичайні здібності Пеппі. Наприклад, коли вона спритно й легко виконує нереальні завдання чи уникає пасток для дорослих. Ці моменти мають казковий характер і створюють мультиплікаційне враження завдяки творчій режисурі та кінематографічним прийомам.

Буденні дива в оселі Пеппі – сцени з її домашнього життя – також сповнені магічних моментів. Речі в будинку Пеппі іноді рухаються дивним чином, а Пеппі взаємодіє з ними так, як це було б неможливо в мультфільмі, наприклад, коли меблі «оживають» або коли вона падає з висоти і залишається неушкодженою [19].

Останній повнометражний фільм «Нові пригоди Пеппі Довгапанчоха» вийшов у 1988 році. Режисером стрічки став Кен Аннакін, а країнами виробництва були США та Швеція [31]. Головну роль Пеппі Довгапанчоха зіграла Тамі Ерін, яка вразила глядачів своєю природністю та енергією, точно втіливши образ сміливої та непокірної дівчинки. Хоч це був її дебют, Тамі вдалося показати справжню харизму Пеппі та її авантюрну вдачу. Тамі легко увійшла в образ Пеппі – непосидючої, завзятої та щирої героїні, яка не боїться перевернути світ догори дригом [19].

Музику до фільму написав композитор Мішель Легран, володар кількох «Оскарів» за свої роботи [19]. Його саундтрек поєднує легкі, грайливі мелодії, які ідеально пасують до духу історії, сповненої веселоців та безтурботних пригод. Легран передав через музику особливий настрій, який допомагає глядачам перейнятися пригодами Пеппі, підкреслюючи її бунтівну, але добру душу.

Пригоди рудоволосої, веснянкуватої дівчинки на прізвисько Пеппі Довгапанчоха стають основою цієї захопливої стрічки. Пеппі та її вірні друзі – кінь Альфонсо та мавпочка Містер Нельсон оселяються у занедбаному будиночку Віллі «Хованка». Приїзд Пеппі до містечка тішить дітей, бо вона –

вигадниця й фантазерка, яка постійно придумує нові ігри та розваги. Вона вчить їх робити незвичайні речі, проявляти творчість та бути собою [19].

Однак, як і в кожній головній героїні, у Пеппі з'являються супротивники. Підприємці, які хочуть відібрати її землю і дім, та працівники дитбудинку, які прагнуть позбавити самотійну сироту волі. Їй доводиться показати свою міць, рішучість і кмітливість, щоб зберегти все своє.

У фільмі є кілька важливих моментів:

1. Епізоди з акробатикою: Пеппі робить різні трюки, літає на мотузці і показує фізичну силу, що виглядає вражаюче і навіть трохи театральну;

2. Спілкування з друзями та ворогами: Елементи комедії проявляються в розмовах та грі акторів, особливо у взаємодії з дорослими, які часто дивуються її вчинкам;

3. Оформлення та вбрання: Одяг Пеппі з її дивними шкарпетками, пишними рудими косами та ластовинням додає образу особливого шарму, а місця дії підкреслюють її любов до волі та пригод [19].

Варто згадати, що телесеріали також мали неабиякий успіх.

Телеверсія «Shirley Temple's Story book: Pippi Longstocking» 1961 року, знята Френком Банеттом, показала нове бачення пригод Пеппі Довгапанчоха [25]. Хоча це була друга екранізація історії, вона стала першою американською адаптацією, першою кольоровою версією, і першою, де Пеппі грала маленька дитина – Джина Гіллеспі [25].

Джина Гіллеспі, юна акторка в ролі Пеппі, вдало передала характер героїні – незалежної, ексцентричної і веселої [25]. Її гра була жвавою та енергійною, що змусило глядачів повірити у неймовірні здібності Пеппі та її дивовижну силу. Д. Гіллеспі втілила образ Пеппі так, що персонаж був не лише кумедним, але й щирим у своїй безпосередності та доброті [25].

Музичний супровід серіалу був легким та оптимістичним, чудово підкреслюючи пригодницьку атмосферу. Мелодії відображали енергійність Пеппі та гармонійно вписувалися в різні сцени, особливо під час її веселих

витівок. Хоча музика не була надто виразною, вона додавала чарівності та доповнювала стиль шоу. Освітлення та грим посилювали казковість історії. Декорації, попри простоту, створювали фантастичний світ Пеппі та потрібну атмосферу.

Загалом, «Збірка оповідань Ширлі Темпл: Пеппі Довгапанчоха» стала не лише незабутньою екранізацією класичної казки, а й допомогла популяризувати персонаж Пеппі серед американців, зберігши дух оригінальної історії Астрід Ліндгрєн [25].

У 1969 році вийшов телесеріал «Пеппі Довгапанчоха», знятий режисером Олле Гелльбумом [20]. Створений у співпраці Швеції та Німеччини (ФРН), серіал базувався на книзі Астрід Ліндгрєн, продовжуючи популяризацію пригод харизматичної героїні серед глядачів. Інгер Нільссон, виконавиця ролі Пеппі, чудово втілила веселий, розумний і трохи дикий характер героїні [20]. Вона створила образ, що поєднує дитячу простоту та неймовірну силу. Інгер майстерно показала, як Пеппі ігнорує соціальні норми, діючи за власним розсудом, з гумором та енергією. Її гра була жвавою, природною та харизматичною, що захоплювало глядачів.

Музичний супровід у серіалі також вартий уваги. Композитор Ян Йоханссон створив легкі, захопливі мелодії, які стали візитівкою Пеппі [20]. Головна тема серіалу така ж жвава та весела, як і сама героїня, чудово доповнюючи настрій шоу та підкреслюючи дух пригод і свободи.

Кожна серія зазвичай розповідає окрему історію про пригоди Пеппі, Томмі та Аніки, зосереджуючись на їхніх кумедних і часто абсурдних ситуаціях. Сюжети включали теми дружби, взаємодопомоги, сміливості та прийняття різноманітності. Діти спостерігали за Пеппі, яка діяла нестандартно, використовуючи свою кмітливість і силу для вирішення будь-яких проблем.

Зйомки проходили у Швеції та Німеччині, використовуючи студійні та натурні локації. Знятий на реальних пейзажах, серіал оживив світ Пеппі. Актори в костюмах намагалися передати особливості своїх персонажів, але особливо це вдалося Інгрід Нільссон у ролі Пеппі [20]. Її гра стала легендарною завдяки

енергії та харизмі, які вона вклала в образ. Серіал здобув популярність завдяки яскравим кольорам, веселим пісням та цікавому сюжету. Режисер Олле Хелльбум з командою використовували практичні ефекти для створення цікавих і динамічних сцен, як-от коли Пеппі піднімала важкі речі або тікала від дорослих [20].

Історія «Пеппі Довгапанчоха» присутня і в мультиплікаційному жанрі.

Перший мультфільм «Пеппі Довгапанчоха» вийшов у 1997 році. Режисерами стали Михаель Шаак і Клив Сміт. Стрічка була створена у співпраці кількох країн: Швеції, Німеччини, Канади, Іспанії, Люксембургу, Тайваню та Філіппін, що підкреслює її міжнародний масштаб [16]. У центрі сюжету – Пеппі, яка переїжджає до свого нового будинку, вілли «Хованка». Тут Пеппі знайомиться з місцевими дітьми, Томмі та Анікою, і демонструє таку ж незалежність, силу, фантазію та незвичайний спосіб життя, як і в книжці. Пеппі невтомно працює і втягує своїх нових друзів у безліч захоплюючих пригод.

Основними темами мультфільму є свобода, дружба, незалежність, сила та відчуття пригод. При цьому стиль і подача історії адаптовані до анімаційного формату, що робить її більш доступною для дітей. Сценарій включає класичні сцени, такі як перша зустріч Пеппі з Томмі та Анікою і її сутичка з двома поліцейськими, пригоди, такі як полювання за скарбами та інші захоплюючі епізоди [16].

Мультфільм виконаний у традиційному стилі 2D анімації. Анімаційний проект об'єднав ресурси кількох країн, щоб забезпечити якісну анімацію та художнє виробництво. Виробництво анімації відбувалося в декількох студіях по всьому світу, включаючи Тайвані і Філіппінах, які відповідали за основне виробництво анімації. Європейські та канадські студії відповідали за загальний художній стиль та фінальну обробку. Художній стиль був розроблений таким чином, щоб відобразити атмосферу оригінальної казки, підкреслюючи яскраві кольори, великі виразні очі та динамічні фони [27]. Стиль анімації був особливим, дещо «мультяшним», придатним для молодшої аудиторії. Пеппі з її

рудими косами та веснянками була миттєво впізнаваною, а її енергія підкреслювалася в кожному новому епізоді.

Музичні епізоди композиторів Андерс Берглунд, Ешер Еттінджер, Тоні Косинек стали важливим елементом мультфільму [16]. Як і в багатьох дитячих анімаційних фільмах, кілька пісень були включені в сюжет, підсилюючи емоційну атмосферу фільму в цілому.

В анімаційному фільмі 1997 року «Пеппі Довгапанчоха» відомі сцени з книжки Астрід Ліндгрєн були інтерпретовані в цікавій анімаційній формі.

Ось деякі з ключових сцен, де анімація була особливо виразною:

1. Надзвичайна сила Пеппі: анімація чудово ілюструє, як Пеппі піднімає коней і переносить важкі предмети. Стилiзовані візуальні ефекти, включаючи перебільшені рухи, роблять ці сцени надзвичайно барвистими;

2. Комічні ситуації: в анімації широко використовується гумор, особливо в анімаційних трюках. Наприклад, сцена з двома поліцейськими, яких Пеппі обманує, виглядає особливо комічно завдяки мультяшному перебільшенню;

3. Фантазії та пригоди Пеппі: в анімації блискуче зображені сцени, в яких Пеппі проявляє свою фантазію, наприклад, уявляючи морські баталії та пригоди з піратами. Анімація робить ці сцени динамічними та візуально насиченими;

4. Музичні номери в анімації є кілька пісень такі як: «Гей-Хо, я Пеппі», «Рецепт життя», «Казалок і новий золотий зуб», «Казалок і новий золотий зуб» (реприза), «Плутифікація» та «Шотландська» [16]. Музичні виконання додають жвавості та веселощів. Анімація цих сцен дозволяє персонажам рухатися неймовірними способами, роблячи їх живими і такими, що запам'ятовуються [16].

Мультфільм «Пеппі Довгапанчоха» вийшов у Швеції у 1998. Режисером цього мультфільму став Пол Райлі [17]. Мультфільм складається з 2-х сезонів по 26 епізодів. У кожній серії Пеппі потрапляє в нову комічну ситуацію, демонструючи свою надзвичайну силу, дотепність і вільний дух. Серіал поєднує в собі класичні сюжетні лінії з книжок з малюнками та нові історії, створені

спеціально для анімації, що додає динаміки та робить серіал більш цікавим для глядачів [17].

Кожна серія присвячена окремій пригоді або події в житті Пеппі. Вона долає труднощі та допомагає друзям, завжди керуючись своєю фантазією та добротою. Серіал фокусується на темах свободи та незалежності, що відображає основну ідею оригінального твору Астрід Ліндгрєн [17].

Серіал анімований у класичному 2D-форматі, популярному в 1990-х роках. Анімаційна студія була розташована в Азії, а написання сценарію, озвучення та монтаж здійснювалися в Європі та Канаді [17]. Художній стиль серіалу характеризується яскравими, динамічними персонажами та великими, виразними очима, що робить їхні образи миттєво впізнаваними. Зокрема, руді коси Пеппі стирчать у різні боки, а яскраве вбрання підкреслює її оригінальний і сміливий характер.

Серіал поєднав у собі комічні та пригодницькі елементи. Перебільшені рухи та ситуації підкреслювали казкову силу та оригінальність Пеппі. Пригодницькі сцени, такі як уявні подорожі та взаємодія з фантастичними персонажами, стали особливо яскравими завдяки свободі, яку надала анімація. Важливу роль відіграли і домашні улюбленці Пеппі. Кінь та мавпочка Нільсон доповнили комічний та розважальний тон серіалу в цілому [17].

Крім того, вражала багата уява головних героїв. Яскрава та динамічна анімація переносила глядачів у вигаданий світ Пеппі, де вона фантазувала про екзотичні подорожі та героїчні вчинки. Музичний супровід деяких епізодів підкреслював життєрадісність та безтурботність Пеппі, додаючи енергії та бадьорості [17].

Серіал вдало поєднує оригінальні теми з новими елементами, щоб зберегти чарівність і дух класичних історій про Пеппі Довгапанчоха, зробивши їх доступними для сучасної аудиторії.

Наступний мультфільм «Пеппі у Південному морі» був знятий у 1999 році режисером Полі Райлі. Країна – Швеція [18]. В основі сюжету мультфільму – літературний персонаж Пеппі Довгапанчоха, відома своїми пригодами та

дивакуватим стилем життя. У «Пеппі з Південних морів» Пеппі та її друзі Томмі й Анніка вирушають у подорож до екзотичних островів на Південних морях. На них чекають нові випробування, зокрема пошуки скарбів, знайомство з новими персонажами і навіть зустріч з піратами. Сюжет сповнений пригод, дружби та комічних моментів, що характерно для всіх історій про Пеппі [18].

Виробництво мультфільму потребувало великої команди аніматорів, сценаристів та акторів. Спочатку команда створила сценарій, заснований на оригінальній історії Астрід Ліндгрєн, який потім був адаптований до нової пригоди.

Після написання сценарію розпочався процес анімації. Аніматори використовували як традиційні методи малювання, так і комп'ютерні технології для створення персонажів та фонових сцен. Музика відіграла важливу роль у створенні атмосфери анімації та додавала емоційності сценам [18].

У «Пеппі у Південному морі» були використані різні стилі анімації. Персонажі були намальовані в яскравих кольорах, щоб підкреслити їхню енергію та індивідуальність. Особливу увагу було приділено міміці та рухам, щоб персонажі виглядали живими та емоційними.

Загалом, анімація зберегла елементи оригінальної історії Пеппі, водночас додавши нових персонажів та пригоди, тим самим розширивши світ Пеппі та подарувавши глядачам нові емоції та переживання [18].

«Пеппі у Південному морі» зберіг класичний дух історій Астрід Ліндгрєн, але в новій і захоплюючій анімаційній формі, яка виявилася популярною як серед дітей, так і серед дорослих [18].

Пеппі Довгапанчоха – це не просто літературний персонаж, а справжній феномен світової культури, який протягом десятиліть захоплює увагу дітей та дорослих. Її пригоди, описані Астрід Ліндгрєн, були неодноразово екранізовані, кожна з яких вносила свіжий погляд на цю незвичайну дівчинку.

Фільми, телесеріали та мультфільми про Пеппі Довгапанчоху, створені різними режисерами та аніматорами в різні роки, демонструють універсальність і безсмертність історії про сильну, незалежну та доброзичливу дівчинку. Кожна

екранізація має свої особливості, але всі вони об'єднані спільними темами: свободою, дружбою, фантазією та прагненням до справедливості.

Перші екранізації, такі як чорно-білий фільм 1949 року та кольоровий фільм 1968 року, фокусувалися на створенні реалістичного образу Пеппі, її взаємодії з оточенням та її боротьбі за свою незалежність. Мультфільми, створені пізніше, дозволили розширити межі фантазії і показати Пеппі як справжню супергероїню, здатну на неймовірні вчинки.

Незалежно від формату, всі екранізації Пеппі Довгапанчохи мають спільну рису – вони надихають дітей вірити в себе, бути сміливими та не боятися бути іншими. Пеппі стала символом дитячої безпосередності, свободи духу та прагнення до справедливості. Її образ продовжує жити в серцях нових поколінь, нагадуючи нам, що кожен з нас може творити власні чудеса.

Таким чином, Пеппі Довгапанчоха – це не просто літературний персонаж, а справжній культурний феномен, який продовжує надихати і захоплювати людей в усьому світі. Історії про її пригоди будуть актуальними завжди, адже в них кожен може знайти частинку себе і своє власне натхнення.

РОЗДІЛ 3. СИНТЕЗ КОМПОНЕНТІВ У ЗАДУМІ ТА ВТІЛЕННІ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «ПЕППІ ДОВГАПАНЧОХА»

3.1 План-розробка проєкту та інсценізація трилогії А. Ліндгрена

Вистава триває 15 хвилин. Для дітей та дорослих.

План-розробка проєкту включає:

1. Розбір проєкту:

Тема – дитинство – це найпрекрасніший період у житті, який повинен бути сповнений яскравих пригод.

Ідея – одинока дівчинка, яка пізнала тяжкість життя і не зламалась, а навпаки знайшла в собі мужності допомагати іншим.

Надзавдання – показати через образ Пеппі, що незалежність, сила та доброта – це цінності, які допомагають долати труднощі та залишатися собою у будь-яких обставинах.

Наскрізна дія – пригоди Пеппі, які формують її характер та відношення до світу, що оточує її.

Головна подія в сценарії – зустріч Пеппі з Анікою та Томмі.

2. Візуальні та технічні рішення:

- декорація-валіза: Використовується як ключовий елемент декорації. Вона виконує роль просторового елемента, за допомогою якого Пеппі та інші персонажі взаємодіють зі сценічним середовищем. Наприклад, сцена, де на валізу припливає корабель, нагадує про зв'язок Пеппі з морем та її татовим кораблем. Валіза багатофункціональна: слугує декорацією, надаючи сцені різні символічні значення, та дозволяє миттєво змінювати місце дії, що втілює ідею пригод і подорожей. На фотографіях видно, як валіза виступає як основна декорація, з якою актор взаємодіє, додаючи глибини до сцени.

- Ляльки гібридно-вивідної системи: Цей прийом дозволяє створювати плавні рухи, що підсилюють емоційну виразність ляльки. За рахунок окремої голови можна підкреслити її фантазійну уяву. Лялька Пеппі з довгими морквяними косичками є центральним персонажем, якого актор оживляє, максимально приховуючи власну присутність завдяки чорному костюму.

- Акторська гра у Живому плані: Гра у живому плані передбачає, що актор взаємодіє з глядачами та іншими персонажами безпосередньо. Акторка створює відчуття близькості та інтеракції, спілкуючись не тільки з ляльками, але й з уявними об'єктами на сцені, що робить виставу ще більш казковою та візуально виразною. На фотографіях можна побачити, як акторка змінює свій вираз обличчя та жести для підсилення взаємодії з лялькою.

- Тіньовий театр: зроблений ляльками та показано на полотні який символізує парус. Тіньовий театр створює казкову атмосферу та допомагає

показати незвичайні пригоди Пеппі. Світлова партитура формує атмосферу кожної сцени, від захопливих пригод до напружених моментів.

- Костюми та реквізит: Костюми героїв є невід’ємною частиною вистави. Костюм Пеппі яскраво блакитного кольору, з комбінацією червоних клаптів, що підкреслює її фантазійність та відсутність обмежень. Це можна помітити на сцені, де Пеппі описує свою сукню, панчохи і черевики, які є не лише частиною її образу, а й її особистої філософії. Реквізит відіграє важливу роль у сценічній постановці: це і велика валіза, і пальма, і маленькі предмети, такі як банка або шпулька, які Пеппі знаходить та використовує як інструменти для своїх вигаданих ігор.

- Музика: Використання фонограми джазової та свінгової музики створює атмосферу яскравого, веселого та енергійного життя Пеппі. Ці музичні стилі додають динамічності та підкреслюють яскраві, непередбачувані пригоди, що відбуваються з героями. Музика є невід’ємним фоном для сцен, таких як танці, пригоди та бійки, і додає ще один рівень експресії до постановки, який залучає глядачів у фантастичний світ героїні.

Змістовні акценти:

- Сила характеру та самостійність. Пеппі – образ дитини, яка не боїться бути собою і жити за власними правилами.

- Теми дружби та взаємодопомоги. Стосунки Пеппі з Томмі та Анікою показують важливість підтримки, доброти та дружби.

- Гумор та дитяча уява. Кожна сцена містить комічні та навіть фарсові елементи, які утримують увагу глядачів.

Проект та інсценізація трилогії Астрід Ліндгрен про Пеппі Довгапанчоха можна розробити на основі яскравих елементів, що роблять виразними основні ідеї та теми проекту. Головне завдання – відтворити дух дитини, її непередбачувані пригоди та сильний характер.

Розробка проєкту базується на тому, що Пеппі є символом свободи, незалежності та сили духу. Інсценізація підкреслює силу духу Пеппі через яскраві сцени, що зображають її пригоди та взаємодію з іншими персонажами.

Матеріал для своєї постановки я брала з трьох книг, що містять різноманітні пригоди Пеппі Довгапанчоха, та обрала кілька ключових епізодів з повісті Астрід Ліндгрєн, а саме: знайомство з друзями, бійку, зустріч із злодіями та пожежу. Кожен із цих епізодів мав особливе значення для розкриття характеру Пеппі та її взаємодії з оточуючими.

Я обрала епізод знайомства з Томмі та Анікою, тому що він чудово показує, наскільки Пеппі відрізняється від інших дітей – її сміливість, щирість та надзвичайне почуття гумору. Мене зацікавило, як Пеппі встановлює свої власні правила в соціальних стосунках, вчить своїх друзів бути відважними та незалежними.

Бійка з хлопцями є важливим епізодом, бо демонструє фізичну силу Пеппі та її готовність захистити слабшого. Це яскравий момент, який підкреслює її справедливість та здатність ставати на захист інших. Цей епізод був дуже цікавим для показу, оскільки його динамічність привертала увагу глядачів та створювала напружену атмосферу.

Зустріч зі злодіями додала до постановки елемент комедії. Їхня спроба пограбувати Пеппі була абсолютно безуспішною, і цей момент підкреслив її винахідливість та незвичайний підхід до проблем. Мене зацікавило, як Пеппі, не проявляючи страху, перетворює загрозливу ситуацію у веселу пригоду.

Пожежа – це кульмінаційний епізод, де Пеппі демонструє свою героїчну сторону. Вона не лише фізично сильна, але й має велике серце і завжди готова допомогти тим, хто в біді. Ця сцена є дуже емоційною, оскільки показує безстрашність та щиру турботу Пеппі про інших людей.

Тіньовий театр дозволив створити атмосферу загадковості та казковості під час сцени знайомства. Бійка була динамічною завдяки рухам і виразній грі акторів, а сцена з пожежею підкреслювала героїзм Пеппі через виразні дії та захоплюючий сюжет.

Вистава починається зі знайомства глядачів з акторкою у живому плані, яка виступає оповідачем і супроводжує сюжет. Ця частина вводить глядачів у світ Пеппі, де дійсність і фантазія зливаються в одне ціле. Пеппі припливає на кораблі в містечко, де повинна зустрітися з Томмі й Анікою. Ця сцена підкреслює її індивідуальність та неординарність. Вона демонструє свою силу, незалежність і здатність створювати непередбачувані ситуації. Сцена містить елементи гумору та фантазії, які є ключовими для приваблення уваги дітей та дорослих.

У першій частині: «Знайомство». Пеппі чекає на появу друзів, та поки чекає Пеппі розповідає глядачу про знайомство зі своїми друзями. В цій картині показується, що Пеппі дуже щира та добра.

Друга частина: «Бійка». Інсценізація включає момент захисту Аніки від хуліганів, де Пеппі проявляє свою силу та відвагу. Вона рятує подругу від хлопців, які погано поводитися з дівчинкою. Це підкреслює, що Пеппі завжди готова захищати своїх друзів.

Третя частина: «Крадія». Важливо відтворити гумористичну сцену, де Пеппі перемагає злодіїв, не застосовуючи жорстокість, а використовуючи свою розумність та кмітливість. Ця частина наголошує на тому, що Пеппі не лише сильна фізично, але й має неабиякий розум.

Четверта частина: «Пожежа». Сцена демонструє готовність Пеппі до допомоги іншим людям в будь якій ситуації. Це кульмінаційний момент, де персонаж показує себе як справжня героїня та виявляє незвичайну фантазію.

Фінальна частина. Зустріч з Томмі й Анікою, що символізує міцність дружби та любов до пригод. Це завершує виставу на позитивній ноті, залишаючи відчуття тепла та натхнення.

Проект є стисненою версією пригод Пеппі Довгапанчоха, яка включає ключові моменти з оригінальної історії. Були обрані найбільш яскраві та захопливі епізоди, такі як знайомство з друзями, бійка, зустріч зі злодіями та порятунок під час пожежі, щоб передати основні риси характеру Пеппі – її сміливість, доброту, винахідливість та прагнення допомогти іншим. Стислий формат дозволив зосередитися на найважливішому і зробити історію доступною

та зрозумілою для глядачів, зберігаючи дух оригіналу та неповторну атмосферу пригод.

3.2 Художньо-технологічні особливості ляльок та декорації у виставі «Пеппі Довгапанчоха»

Повість «Пеппі Довгапанчоха» Астрід Ліндгрєн розкриває дві сторони дитячої поведінки: безтурботну свободу та традиційну слухняність. Головні персонажі – Пеппі, Томмі та Анніка представляють ці різні підходи до дитинства.

Вивідні-гібридні ляльки у виставі «Пеппі Довгапанчоха» мають яскраво виражені художньо-технологічні особливості, які допомагають розкрити характери персонажів. Пеппі виглядає яскраво та трохи незграбно: яскравий одяг, дивакуватий макіяж і довгі коси, заплетені у різні боки, та великі черевики підкреслюють її кумедність та фантазійність. Вона втілює дитячу свободу, безтурботність і нестримну уяву. Томмі й Анніка, навпаки, одягнені стримано і доглянуто, що символізує їхню слухняність і належність до традиційного світу дорослих правил.

Вивідні-гібридні ляльки створені з художницею Дар'єю Кушніренко з різноманітних матеріалів: дрiт і термоусадка використовуються для керування головою, тканина, нитки та холлофайбер та фарби для виготовлення голови, а білі рукавички, тканина й нитки – для одягу та взуття. Окреме виготовлення тіла забезпечує більш плавні рухи тіла, а голова виражати широкий спектр емоцій і жестів, роблячи персонажів більш живими та переконливими. Вивідна-гібридна лялька створена з двох частин: тіло – це рука акторки, а голова тростина.

Декорації у виставі створені також з художницею Дар'єю Кушніренко. Відповідають казковій та динамічній атмосфері, яку створює сюжет. Вони виготовлені з легких матеріалів і мають модульну конструкцію, що дозволяє швидко змінювати сцену прямо перед глядачами, роблячи виставу інтерактивною. Такі зміни поглиблюють занурення у світ Пеппі, підкреслюючи

її самотність і невичерпну фантазію. Декорації не лише зображають зовнішній світ, але й символізують внутрішній світ героїні, її уяву та ставлення до життя.

На початку вистави авторка Катерина Щикот з'являється на сцені з валізою, що додає інтерактивності та залучає глядачів у світ Пеппі. Це важливий момент, що підкреслює казковий початок і створює атмосферу несподіванки.

Тіньовий театр використовується у виставі для зображення різних сцен, про які згадує Пеппі (наприклад, знайомство з Томмі та Анікою, бійки, порятунок дітей під час пожежі). Це додає різноманітності та допомагає створити казковий настрій, додаючи елемент чарівності, який дуже доречний у дитячій виставі. У такий спосіб глядач може побачити дитячу уяву в свідомості дитини.

Освітлення у виставі виконує важливу роль у створенні атмосфери та підтримці емоційного тону. Тепле і яскраве світло використовується для створення казкової атмосфери, тоді як пряме біле світло додає драматизму у певних сценах, наприклад, коли Пеппі згадує свої минулі пригоди. Таким чином, освітлення допомагає підкреслити емоційні зміни і дозволяє глядачам краще зрозуміти сюжет і характер головної героїні.

3.3 Сценічне втілення та особливості роботи над виставою

Сценічне втілення вистави відображає сутність і життєлюбність головної героїні – Пеппі Довгапанчоха. Вона уособлює волю, невичерпну уяву та щире дитяче щастя, що передається через різні театральні прийоми. Особлива увага приділяється тіньовому театру, який надає виставі казковості, створюючи чарівну атмосферу і підкреслюючи фантастичні історії. Тіньовий театр гармонійно поєднується з живою грою акторів, завдяки чому глядачі подорожують разом із дивовижним світом Пеппі.

Авторка Катерина Щикот у живому плані виступає на сцені як оповідач, ведучи глядачів крізь усю історію, немов казкар, що гортає сторінки старовинної книги. Ця роль додає особливого елементу оповіді, збагачуючи сприйняття

кожної сцени та даючи глядачам потрібний контекст для кращого розуміння подій. Авторка не просто знайомить з персонажами і ситуаціями, а й залучає глядачів до казкового світу, створюючи відчуття, що вони є частиною пригод. Одяг акторки, який включає широку смугасту кофту, додає до її зовнішнього вигляду відчуття простоти та комфортності, що важливо для активної фізичної гри. Акторка виходить з валізою як прояв нової історії та місцем дії. Валіза стає будинком героїні – Пеппі.

Особливістю роботи над виставою є пильна увага до деталей, що підкреслюють неповторність героїв, особливо самої Пеппі. Її яскравий образ – руде волосся, заплетене у дві кіски, блакитна сукня з червоними клапцями, різнокольорові панчохи та великі черевики – підкреслює її унікальність і незвичайність. Костюми та грим створюють не лише зовнішній вигляд ляльки Пеппі, але й передають її особливу енергію, її відмінність від інших дітей, її невгамовну вдачу. Вони є важливим елементом вистави, що посилює сприйняття персонажа, роблячи її більш живою та близькою для глядачів.

У тіньовому театрі постійно відбувається взаємодія Пеппі з іншими персонажами, такими як Томмі та Аніка, група хлопців, що кривдять Аніку, злодії та місцеві жителі. Кожна з цих сцен підкреслює головні риси характеру Пеппі: її хоробрість, самостійність, доброту та кмітливість. Сцени побудовані на яскравих контрастах: з одного боку – фізична перевага і сміливість Пеппі у сутичці з хлопцями, а з іншого – її безпосередність і дружелюбність під час гри з друзями. Таким чином Пеппі показує на скільки фантастична та різноманітна в неї уява та фантазія.

Важливою частиною роботи над виставою є хореографія та пластичне вирішення сцен. Наприклад, сцена, де Пеппі розповідає про себе на валізі та взаємодіє зі своєю мавпочкою паном Нільсоном.

У виставі акцент зроблено на зустрічах Пеппі з друзями, а саме Томмі та Аннікою яких грають Юліан Скліфос та Марія Циплухіна у пригодах та фантазійних вигадках. Сцени, де Пеппі вигадує нові назви для звичайних предметів або змушує злодіїв танцювати, розкривають її нестандартне мислення

і здатність бачити гру там, де інші бачать лише буденність. Це додає виставі легкості, наповнює її дитячою радістю та веселощами, створюючи атмосферу, в якій фантазія не має меж.

Цей проєкт було зіграно і записано на сцені Харківського Палацу Дитячої юнацької творчості.

ВИСНОВКИ

Астрід Ліндгрєн, видатна шведська письменниця, відіграла ключову роль у розвитку світової дитячої літератури. Її творчий шлях розпочався з виходу повісті «Пєппі Довгапанчоха» у 1945 році, що стало символом нової епохи дитячої літератури. За свою кар'єру Ліндгрєн написала понад 100 творів, які перекладено 57 мовами. Найвідоміші книги включають «Міо, мій Міо», трилогію про Карлсона, «Брати Лев'яче Серце», «Еміль з Л'єнеберги» та «Расмус-волоцюга».

Ліндгрєн впровадила у своїх творах теми дитячої свободи, фантазії та боротьби добра зі злом. Її герої, такі як Пєппі, Міо чи брати Лев'яче Серце, втілюють ідеали незалежності та творчості. Ліндгрєн поєднала реалії ХХ

століття з казковими елементами, створивши унікальний світ, де сучасні діти живуть у фантастичному вимірі.

Науковці, як-от: Єва-Марія Меткалф, Емі Бесегі, Уллі Лундквіст детально досліджували її творчість, акцентуючи увагу на феміністичному підтексті, інтернаціональності та міжкультурній медіації. Ліндгрєн не лише писала для дітей, а й активно виступала за їхні права, гуманність до тварин та охорону природи. Її діяльність вплинула на соціальні зміни, зокрема прийняття «закону Ліндгрєн» у Швеції у 1988 році.

Літературний стиль Ліндгрєн базується на м'якому гуморі, емпатії та повазі до внутрішнього світу дитини. Вона вважала, що свобода в дитячій літературі полягає в адаптації до потреб маленького читача. Її твори не лише розважають, але й виховують, відкриваючи дітям світ, де добро завжди перемагає зло, а уява здатна творити дива.

Трилогія «Пеппі Довгапанчоха» Астрід Ліндгрєн є визначним твором дитячої літератури, що поєднує фантазію, гумор і глибокі життєві цінності. Початок історії пов'язаний із хворобою доньки авторки, Карін, якій Астрід вигадувала на ніч казки про дівчинку з ім'ям Пеппі Довгапанчоха. Згодом ці оповідання стали книгою, що підкорила світ, незважаючи на початкову відмову видавців.

Головна героїня, Пеппі, втілює волелюбність, самостійність і безмежну фантазію. Вона сильна не лише фізично, а й морально, надихає своїм оптимізмом, незалежністю та здатністю жити поза шаблонами. Її життя сповнене пригод, де немає місця нудьзі, а кожен день – це гра. Пеппі мешкає у Віллі Хованці разом із конем та мавпочкою і товаришує з Томмі й Анікою, залучаючи їх у свої неймовірні витівки.

Ліндгрєн майстерно поєднує буденне й фантастичне, використовуючи гумор для висміювання соціальних норм і підкреслюючи важливість свободи, самовираження та дитячого світогляду. Твори про Пеппі є універсальними: вони цікаві як дітям, так і дорослим, навчають вірити в себе, цінувати дружбу та мріяти.

Кожна книга трилогії – «Пеппі Довгапанчоха», «Пеппі Довгапанчоха сідає на корабель» і «Пеппі Довгапанчоха у Південних морях» – є захопливими історіями про силу уяви, свободу та доброту. Вони надихають не боятися викликів, жити повним життям і знаходити чудеса у повсякденному. Як зазначає Ліндгрєн, свобода є ключовим елементом розвитку дитини, і її твори підтверджують цю ідею, відкриваючи читачам світ, де можливо все.

Театральні постановки «Пеппі Довгапанчоха» є яскравим прикладом адаптації відомої казки Астрід Ліндгрєн для сцени, поєднуючи класичні цінності з сучасними підходами. Вистави у різних містах, зокрема Запоріжжі, Дніпрі, Одесі та Києві, демонструють високий рівень театрального мистецтва завдяки талановитій режисурі, музиці, сценографії, костюмам та освітленню. Такі як:

1. Запорізький академічний обласний музично-драматичний театр (Тетяна Лещова та Надія Дворянкінa). Вистава захоплює яскравим і емоційним підходом, де головна героїня Пеппі втілює дитячу фантазію та безтурботність. Вона живе за власними правилами, не звертаючи увагу на дорослі норми. Вистава має чудове освітлення, музичне оформлення, живу акторську гру, а також стильні костюми, що створюють казкову атмосферу. Особливу увагу привертають сцени з прикрашанням ялинки та взаємодією з поліцаєм, що підкреслюють індивідуальність героїні.

2. Дніпровський національний академічний український музично-драматичний театр (Лідія Кушкова). Ця постановка вражає веселощами та музичними номерами, що підсилюють атмосферу пригод. Пеппі втілює дух свободи та самовираження, а музика та світлові ефекти додають енергії та магії виставі. Комедійні сцени з поліціантами та циркові моменти викликають сміх і захоплення, а костюми підкреслюють казковий характер подій.

3. Одеський академічний музично-драматичний театр (Наталія Сиваненко). Вистава насичена емоціями завдяки чудовій акторській грі та креативним декораціями. Основна тема — важливість зберігати свою унікальність і не боятися бути собою. Світлові ефекти та музика органічно поєднуються, створюючи глибокі емоційні моменти, особливо під час сцен з маятником та

зміною освітлення. Костюми й сценографія додають казковості, а актори передають справжній дух дружби і пригод.

4. Київський Академічний Театр на Липках (Віктор Гирич). Музична вистава "Чарівна Пеппі" створює атмосферу дитячих фантазій через яскраві декорації та динамічні сцени. Музика Ігоря Поклада та пісні Олександра Вратарьова оживляють виставу, роблячи її емоційною та захоплюючою. Актори чудово передають енергійність та оптимізм Пеппі, а їх взаємодія з іншими персонажами додає комічних і зворушливих моментів.

За трилогією Астрід Ліндгрєн демонструють також високу майстерність у анімаційному жанрі. Постановки відображають характерні риси героїв Ліндгрєн, зберігаючи дух її казкових історій та створюючи магічну атмосферу для дітей і дорослих. У цих виставах використано як традиційні прийоми театру, так і інноваційні анімаційні технології, що робить кожну постановку унікальною та яскравою.

1. «Пеппі Кальцелунге» (Неаполь, реж. Піно Косталунга та Марінелла Рольфарт). Вистава створює атмосферу дитячої фантазії через комбінацію анімаційних ляльок, акторської гри та світлотехнічних ефектів. Ляльки з грубими, але виразними обрисами додають казковій чарівності. Відкрите ляльководіння дозволяє глядачам бачити мистецтво управління ляльками, що додає інтерактивності. Музика Ріккардо Карбоне підсилює емоційність сцен, доповнюючи сюжет легкістю та яскравістю. Декорації та костюми, розроблені Тьосою Гусфор, підкреслюють колоритний і безтурботний світ Пеппі, роблячи його незабутнім.

2. «Неймовірні пригоди Пеппі Довгапанчоха» (Харківський театр для дітей та юнацтва, реж. Олександр Драчов). Постановка вражає поєднанням анімації (відеопроєкцій, мультфільмів) із живою грою акторів та використанням ростових ляльок і масок. Дві акторки, Марина Агеєнко та Віолета Яковлева, майстерно передали енергійність та яскравість характеру Пеппі, роблячи її образ природним і динамічним. Анімація снів Пеппі гармонійно поєднується із сюжетом, створюючи емоційні переходи між реальністю та фантазією. Використання

лялькових персонажів, як-от кінь-лялька, та яскраві костюмовані персонажі-клоуни додають виставі живої динаміки та візуальної магії. Музика Володимира Дашкевича гармонійно поєднується з театральним дійством, створюючи насичену емоційну атмосферу.

Пеппі Довгапанчоха, персонаж із книг Астрід Ліндгрен, отримала багатогранне втілення в різних медіа, включаючи фільми, серіали та мультфільми. У всіх адаптаціях підкреслюється її незалежний дух, креативність, щирість і дитяча безпосередність. Ці постановки втілюють чарівність світу Пеппі, поєднуючи реалістичність із фантазією, а також додають нових акцентів завдяки музиці, декораціям та акторській грі. Наприклад перший повнометражний фільм 1949 року поставлений режисером і сценаристом Пер Гунваль. Головна акторка: Вівека Серлачіус яка грала Пеппі Довгапанчохоу. Це перша екранізація книги Астрід Ліндгрен, яка перенесла на екран світ Пеппі у чорно-білому форматі. Фільм передає дух книги, зосереджуючись на перших зустрічах Пеппі з Томмі та Аннікою, звичайними дітьми, які починають дивитися на світ крізь призму її неймовірних пригод.

Сюжет будується на тому, як Пеппі своєю уявою, силою і добротою кидає виклик дорослим і їхнім соціальним нормам. Вона живе у хаотичному, але затишному будинку, Віллі «Хованка», який стає своєрідним відображенням її особистості. Вівека Серлачіус створила більш м'який і романтичний образ Пеппі, який вирізняється чарівністю і живою енергією.

Композитор Пер-Мартін Гамберг додав стрічці веселих і авантюрних ноток, що створюють атмосферу казковості та безтурботності.

Чорно-біла зйомка підкреслює текстури декорацій, дозволяючи глядачам заглибитися у світ дитячої уяви. Завдяки яскравим сценам і зворушливим моментам фільм залишається класикою.

Та перший різнокольоровий повнометражний фільм «Подорож з Пеппі Довгапанчоха» (1968) випущений режисером Олле Гелльбум. Головна акторка: Інгер Нільссон яка грала Пеппі Довгапанчохоу. Ця стрічка відображає новий етап у втіленні пригод Пеппі на екрані, показуючи її сміливість, незалежність і

фантазію. Інгер Нільссон стала справжнім втіленням Пеппі – енергійної, дотепної і безтурботної дівчинки.

Сюжет розвивається навколо магічного світу Пеппі: її взаємодії з друзями, Томмі та Аннікою, веселих витівок, що змушують сміятися навіть дорослих, та її протистояння з серйозними дорослими, які прагнуть «поставити її на місце».

Яскраві кольори й театральність одягу Пеппі, включаючи її руді коси й великі чоботи, стали символами персонажа. Будинок Вілла Кураж ожив завдяки яскравим деталям інтер'єру.

Янне Шульман написав композиції, які стали впізнаваними хітами. Головна тема чудово передає дух свободи й дитячої фантазії.

Особливістю фільму є сцени з візуальними ефектами, які додають історії казкового характеру. Наприклад, сцена, де Пеппі піднімає свого білого коня, є однією з найвідоміших.

Також і телесеріали випустили «Пеппі Довгапанчоха» у 1969 режисером Олле Гелльбум. Головна акторка Інгер Нільссон яка грала Пеппі Довгапанчохоу.

Серіал глибше розкриває характер Пеппі, її взаємини з друзями, а також її ставлення до світу дорослих. Інгер Нільссон створила багатогранний образ – веселий, сміливий і навіть трохи дикий. Кожна серія пропонує окрему історію, де Пеппі долає виклики своїм розумом, кмітливістю й неймовірною силою.

Композитор Ян Йоханссон створив жваву та запам'ятовувану головну тему, яка асоціюється з духом свободи та пригод героїні.

Зйомки проходили на мальовничих локаціях, що вдало поєднуються з яскравим дизайном серіалу. Завдяки натуральній грі акторів і простоті спецефектів серіал став популярним серед дітей у різних країнах.

Мультфільми не були во стороні і у 1997 році вийшов мультфільм «Пеппі Довгапанчоха» режисерами Михаель Шаак і Клив Сміт у Швеція, Німеччина, Канада, Іспанія, Люксембург, Тайвань, Філіппіни.

Цей анімаційний мультфільм зберіг ключові елементи книги, роблячи їх більш доступними для молодшої аудиторії. Сюжет відображає перші пригоди

Пеппі у новому місті, її знайомство з Томмі й Аннікою, а також протистояння з дорослими, які намагаються встановити над нею контроль.

План-розробка проєкту та інсценізація «Пеппі Довгапанчоха. Новий варіант» режисеркою Катериною Щикот тривалістю 15 хвилин. Основна тема – дитинство, наповнене пригодами, а ідея – показати силу духу дівчинки, яка долає труднощі та допомагає іншим. Головне завдання – підкреслити цінність незалежності, сили та доброти.

Проєкт включає ключові моменти історії Пеппі:

1. Знайомство з Томмі та Аннікою – підкреслює щирість, гумор та особливий підхід Пеппі до соціальних стосунків.

2. Бійка – демонструє її силу, справедливість та готовність захищати слабших.

3. Сцена зі злодіями – додає комедійності, підкреслюючи винахідливість героїні.

4. Пожежа – кульмінаційний момент, що розкриває героїзм і щире турботу Пеппі про інших.

5. Фінал – закріплює тему дружби та залишає глядачам теплі емоції.

Візуальні та технічні рішення включають такі прийоми:

- Декорація-валіза використовується як багатофункціональний елемент, що підкреслює дух подорожей і пригод.

- Ляльки та тіньовий театр додають казковості та візуальної виразності.

- Музика у стилі джазу та свінгу створює динамічний настрій.

- Костюми підкреслюють яскравість і унікальність персонажів.

Проєкт базується на трилогії Астрід Ліндгрєн та стисло передає головні події книги, зосереджуючи увагу на ключових рисах Пеппі: сміливості, доброті, кмітливості та прагненні допомогти. Вистава створює атмосферу пригод, фантазії та тепла, зберігаючи дух оригінальної історії.

Основна увага приділена передачі життєрадісності та унікальності головної героїні через театральні засоби, такі як тіньовий театр, костюми, хореографія і взаємодія з іншими персонажами.

1. Роль оповідача: Авторка Катерина Щикот виконує роль казкаря, ведучи глядачів через сюжет. Її виступ додає інтерактивності та створює відчуття, що глядачі є частиною подій.

2. Образи та деталі: Яскравий вигляд Пеппі – руде волосся, кольорові панчохи, великі черевики – символізує її неогамовну фантазію і відмінність від інших. Костюми й грим підкреслюють її енергійність і харизматичність.

3. Сцени та персонажі: Вистава зосереджена на взаємодії Пеппі з друзями Томмі та Аннікою, а також з іншими персонажами. Сюжети підкреслюють її доброту, сміливість і нестандартне мислення, що проявляється у вигаданих іграх і кумедних ситуаціях.

4. Хореографія та пластика: Особливі сцени, як-от розповідь про себе чи взаємодія з мавпочкою паном Нільсоном, розкривають пластичність гри та динаміку персонажа.

5. Атмосфера вистави: Фантазія, гумор і радість є центральними темами, що створюють легкість і казковість. Пеппі вчить бачити гру і творчість у повсякденності.

Проект було поставлено на сцені Харківського Палацу Дитячої юнацької творчості, демонструючи уважну роботу над кожною деталлю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агеєнко, М. Інтерв'ю від 12.10.2024. Архів автора. Харків. 2 с.
2. Астрід Ліндгрєн – біографія, цікаві факти, головні твори. Режим доступу до ресурсу: <https://suspilne.media/culture/612425-politicna-borotba-kazkami-so-vi-mogli-ne-znati-pro-svedsku-pismennicu-astrid-lindgren/>
3. Астрід Ліндгрєн. «Пєппі Довгапанчоха». Переклад зі шведської: Ольга Сенюк. Київ : Веселка, 1977. Режим доступу до ресурсу: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1329&utm_source=chatgpt.com
4. Астрід Ліндгрєн. Повні тексти творів. УкрЛіб (скорочення від UkrainianLibrary (українська бібліотека) Режим доступу до ресурсу: <https://www.ukrlib.com.ua/world/author.php?id=151>
5. Десять правил життя найвідомішої казки світу – Астрід Ліндгрєн. «10 правил життя найвідомішої казки світу — Астрід Ліндгрєн». 14 листопада 2020. Режим доступу: <https://rubryka.com/article/astrid-lindgren/>
6. Джей Джи J. G. «Пєппі Довгапанчоха» аналіз Інтернет-магазин книг «Книгарця «Є». Режим доступу до ресурсу: <https://dovidka.biz.ua/peppi-dovhapanchoha-analiz>.
7. Костецький А. «Не хочу: писати для дорослих!» //Початкова школа – 2000, Мо 7 ст. 86-90. Режим доступу до ресурсу: https://osvita.ua/doc/files/news/808/80817/kostetskyu-anatoliy-heorhiyovych-pryhody_yh.pdf
8. Ліндгрєн Астрід [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://javalibre.com.ua/java-book/author/bio/25144>
9. Мартинець А.М. Функції образу уявного друга в дитячій літературі (на прикладі творчості Астрід Ліндгрєн. <https://litmisto.org.ua/?p=25667>
10. «Неймовірні пригоди Пєппі Довгапанчоха». Офіційний сайт Харківського театру для дітей та юнацтва. <https://www.tyz.kharkov.ua/afisha/nejmovirni-prygody-peppi-dovgapanchoha/>
11. Олеся Котубей-Геруцька «Суспільне Культура», 14 листопада 2023. Режим доступу до ресурсу: <https://suspilne.media/author/olesa-kotubej/>

12. «Пеппі Довгапанчоха». Офіційний сайт Дніпровського національного академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка. <https://ukrdrama.dp.ua/portfolio/peppi-dovgapanchoha/>

13. «Пеппі Довгапанчоха». Офіційний сайт Запорізького академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. В. Г. Магара. <https://magara.zp.ua/vystavy/peppi-dovgapanchoha/>

14. «Пеппі Довгапанчоха». Офіційний сайт Криворізького академічного міського театру музично-пластичного мистецтва академія руху. <http://www.teatr-belskih.com.ua/project/пеппі-довгапанчоха/>

15. "Пеппі". Офіційний сайт Одеського академічного музично-драматичного театру імені В. Василька <https://ukrteatr.odessa.ua/afisha/peppi>

16. Пеппі Довга Панчоха. Мультсеріал. 1997. <https://uakino.me/cartoon/cartoonseries/21069-pepp-dovga-panchoha-1-sezon.html>

17. Пеппі Довгапанчоха (1998), <https://uakino.me/cartoon/cartoonseries/21070-peppi-dovga-panchoha-2-sezon.html>

18. Пеппі у Південному морі (1999).

19. Подорож з Пеппі Довгапанчоха (1970), <https://lavakino.cc/19594-podorozh-z-peppi-dovgapanchokha.html>, <https://lavakino.cc/>

20. Пеппі Довгапанчоха (1969), <https://www.themoviedb.org/movie/12097-pippi-langstrump/cast?language=uk-UA>

21. Терпелюк С.І. Дитяча Література. Навчально-методичне видання (робоча навчальна програма та методичні рекомендації з курсу). Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, 2012. 116 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/527/1/Terpelyuk_reading.pdf

22. «Чарівна Пеппі». Офіційний сайт Київського Академічного Театру на Липках. <https://bilethouse.com/event/charivna-peppi-tuz.html>

23. Beseghi, Emy. «No centenário de Astrid Lindgren: a gaveta secreta de Píppi Meialonga.» *Cadernos CEDES* 32, no. 86 (April 2012): 139-
<https://www.scielo.br/j/ccedes/a/TfsD65nfjWrMZMBsS9whqXn/?lang=pt>

24. Metcalf, Eva-Maria. «Tall Tale and Spectacle in *Pippi Longstocking*.» *Children's Literature Association Quarterly* 15, no. 3 (1990): 130–35.

<https://muse.jhu.edu/article/249143>

25. Shirley Temple's Story book: Pippi Longstocking, (1961),

<https://youtu.be/NZkeZnga4PQ?si=ZtFzfR0Chefwwqeyr>,

<https://youtu.be/NZkeZnga4PQ>

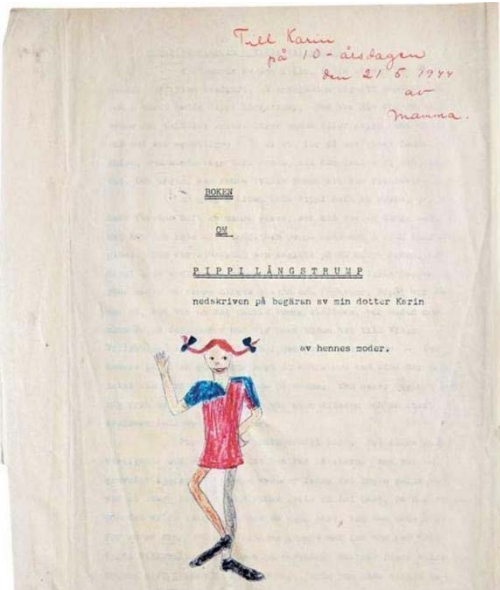
26. «PIPPICALZELUNGHE». Неаполь (Італія).

<https://www.teatrodepiccoli.it/event/pippicalzelunghe-2/ms/wikipedia-scholarly-sources-corpus/10.1353.zip&file=10.1353%252Funi.0.0168.pdf>

27. The Child of the Century: The Phenomenon of Pippi Longstocking and its Premises Ulla Lundqvist *The Lion and the Unicorn*, Volume 13, Number 2, December 1989, pp. 97-102 (Article) Published by Johns Hopkins University Press

https://ia600704.us.archive.org/view_archive.php?archive=/24/items/wikipedia-scholarly-sources-corpus/10.1353.zip&file=10.1353%252Funi.0.0168.pdf

ДОДАТКИ

(Оригінальний рукопис про Пеппі Довгупанчоу, подарований дочці Карін на її десятий день народження. На обкладинці -- малюнок руки Астрід Ліндгрєн.) <https://suspilne.media/culture/612425-politicka-borotba-kazkami-so-vi-mogli-ne-znati-pro-svedsku-pismennicu-astrid-lindgren/>

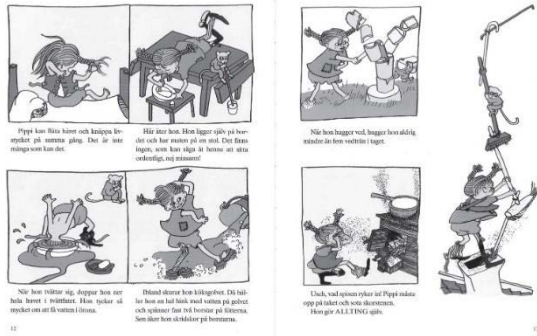

Малюнок 1 Іл. 1 © Астрід Ліндгрєн та Інгрід Найман (ілюстрація). *Ти знаєш Пеппі Довгупанчоу?* Стокгольм: Rabén & Sjögren, 1947.

Men en vackert dag, när Tommy och Annika likar över planerat in till Villa Villekulla, får de se någonting mycket märkligt. För först, från fönstret, ser de en svart levande häst. Tommy och Annika tror inte att det är möjligt, för inte kan en häst flyga och bli blå. Ja, den blå hästen kan det. Pippi Långstrump bor här, och hon är så ryktig, att i hela världen finns det rykten om, som är så stark som hon. Hon är så ockig. Hon har en hal krasch på näsa och gullpöppor. Och nu har hon flyttat in i Villa Villekulla.

Hon ska ha det alldeles ensam. Både hennes blå och hennes blå apa, som heter Hans Nilsson, ska ha det också. Pippi har ingen mamma och ingen pappa, och det tycker hon är rätt skönt, för på det viset finns det ingen, som kan säga åt henne, att hon ska gå och ligga sig just när hon har som allra roligast. Men på alltid precis som hon vill. — Kan inte ni få frökost hon med, säger Pippi till Tommy och Annika. — Jo tack, säger Tommy och Annika.

<https://www.idunn.no/doi/10.3402/blft.v2i0.5831>

Малюнок 4 Іл. 4 © Астрід Ліндгрєн та Інгрід Найман (ілюстрація). *Ти знаєш Пеппі Довгупанчоу?* Стокгольм: Rabén & Sjögren, 1947.

<https://www.idunn.no/doi/10.3402/blft.v2i0.5831>

«Пеппі Довгапанчоха».
Запорізький академічний
обласний український
музично-драматичний
театр ім. В.Г. Магара.
Режисер-постановник
– Тетяна ЛЕЩОВА, 2016

<https://magara.zp.ua/vystavy/peppi-dovgapanchoha/pererobi-za-cim-principom-inshi-pidpisi>

«Пеппі Довгопчоха».
Дніпровський національний
академічний український
музично-драматичний театр
ім. Т. Г. Шевченка. Режисер-
постановник - Народна

артистка України Лідія Кушкова <https://ukrdrama.dp.ua/portfolio/peppi-dovgapanchoha/>

«Пеппі Довгопанчоха».

Криворізький академічний міський театр
музично-пластичних мистецтв академія
руху.

Режисер Олександр Бельський

<http://www.teatr->

[belskih.com.ua/project/пеппі-довгапанчоха/](http://www.teatr-belskih.com.ua/project/пеппі-довгапанчоха/)

«Пеппі». Одеський

академічний музично-драматичний театр імені В.

Василька. Режисерка-постановниця – Наташа

Сиваненко <https://ukrteatr.odessa.ua/afisha/peppi>

«Неймовірні пригоди Пеппі Довгапанчоха».
Харківський театр для дітей та юнацтва. Режисер
- Олександр Драчов
<https://www.tyz.kharkov.ua/afisha/nejmovirni-prygody-peppi-dovgapanchoha/>

Музична вистава "Чарівна Пеппі" у Київському Академічному Театрі на Липках.
<https://bilethouse.com/event/charivna-peppi-tuz.html>

Вистава «Пеппі Кальцелунге». Teatro dei Piccoli Via A. Неаполь, Італія, 2020.
<https://www.teatrodepiccoli.it/event/pippicalzelunghe-2/>

Художній фільм «Пеппі Довгапанчоха», Pippi Långstrump Режисер Пер Гунваль, Швеція (1949)

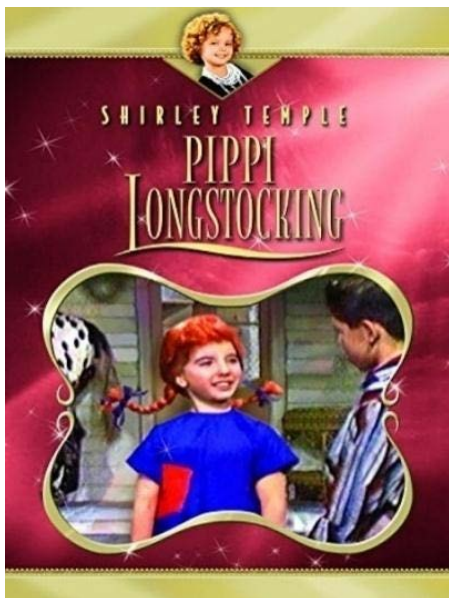
Серіал «Пеппі Довганчоха», Режисер Олле Хелльбум
Швеція, Німеччина (1969)

COME SEE PIPPI AS YOU'VE NEVER SEEN HER BEFORE!

© 1988 Warner Bros. Pictures. All Rights Reserved. A WARNER BROS. PRODUCTION. "THE NEW ADVENTURES OF PIPPI LONGSTOCKING" STARRING SHIRLEY TEMPLE & PIPPI LONGSTOCKING. DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY: JERRY FISHBEIN. EXECUTIVE PRODUCERS: JERRY BRUCKHEIMER, LARRY COHEN, JIM GOSSETT, DAN GELBERG, PHILIP M. LEE, MICHAEL W. MULLER. PRODUCED BY: JERRY BRUCKHEIMER, LARRY COHEN, JIM GOSSETT, DAN GELBERG, PHILIP M. LEE, MICHAEL W. MULLER. WRITTEN BY: JERRY BRUCKHEIMER, LARRY COHEN, JIM GOSSETT, DAN GELBERG, PHILIP M. LEE, MICHAEL W. MULLER. DIRECTED BY: JERRY BRUCKHEIMER, LARRY COHEN, JIM GOSSETT, DAN GELBERG, PHILIP M. LEE, MICHAEL W. MULLER.

Художній Фільм «Нові пригоди Пеппі Довгапанчоха» . Режисер Кен Аннакін, США, Швеція (1988) <https://ua.kinorium.com/85999/>

Телеверсія
«Shirley Temple's Storybook:
Pippi Longstocking» (1961)
<https://youtu.be/NZkeZnga4PQ?si=ZtFzfR0Chefwqeyr>

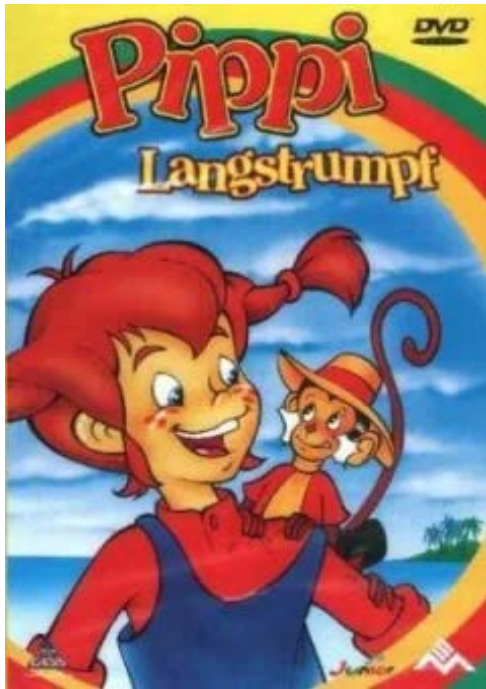
Серіал «Піппі
Довгапанчоха», Режисер
Олле Хелльбум
Швеція, Німеччина (1969)

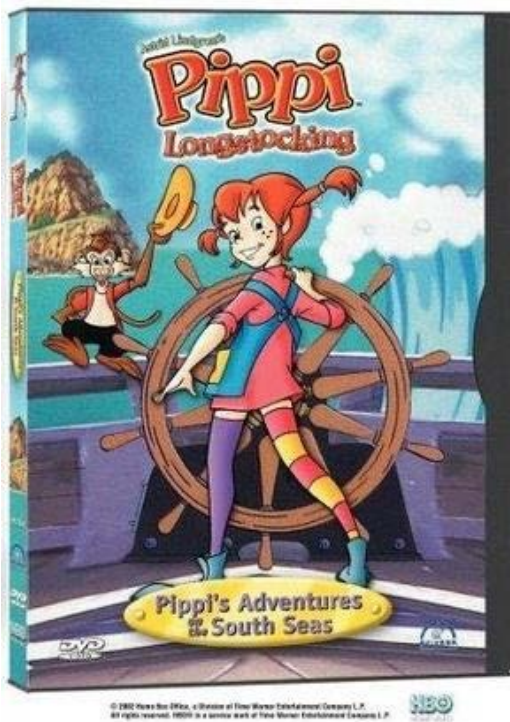
Мультфільм
«Піппі
Довгапанчоха»
Режисери
Michael Schaack,
Clive A. Smith.
Швеція,
Німеччина, Канада,
(1997)

[panchoha-1-sezon.html](https://uakino.me/cartoon/cartoonseries/21069-pepp-dovga-panchoha-1-sezon.html)

[https://uakino.me/cartoon/cartoonseries/21069-pepp-dovga-](https://uakino.me/cartoon/cartoonseries/21069-pepp-dovga-panchoha-1-sezon.html)

Мультфільм «Пеппі Довганчоха» Режисер Пол Райли, Канада, Німеччина, Швеція, (1998) <https://ua-zone.com/7219-peppi-dovga-panchoha.html>

Мультфільм «Пеппі у Південному морі»
Режисер Пол Райли,
Швеція (1999)

Вистава «Пеппі Довгапанчоха. Новий варіант». Режисер Щикот Катерина. Україна (2024). https://youtu.be/OSDIJXnoYxs?si=43dE_WW9tH0nfWnc